

**ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ -
ΜΕΒΓΑΛ - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ δ.τ. "ΜΕΒΓΑΛ
Α.Ε."**

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ)
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
2019**

**ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (ΔΠΧΑ),
ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΝΩΣΗ**

Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. την 5^η Ιουνίου 2020 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.mevgal.gr.

Περιεχόμενα

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 1/1-31/12/2019	3
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	26
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	29
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	30
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ	32
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	34
1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	35
2. ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	37
2.1 ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	37
2.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	38
2.3 ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	58
3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	66
4. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΟΜΙΛΟ	68
5. ΠΩΛΗΣΕΙΣ	68
6. ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	68
7. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	69
8. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	69
9. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ (ΕΞΟΔΑ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	71
10. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)	71
11. ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	72
12. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	77
13. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	81
14. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	82
15. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	83
16. ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	84
17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	85
18. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	85
19. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	86
20. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	87
21. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	87
22. ΤΑΚΤΙΚΟ, ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ, ΕΙΔΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	88
23. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	88
24. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	90
25. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	91
26. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	91
27. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	93
28. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	94
29. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ / ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	97
30. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	98

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 1/1-31/12/2019

Η παρούσα Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου συντάχθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 150-153 του Νόμου 4548/2018, για εταιρείες που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα υιοθετούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

A. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις της χρήσης 2019

Σύνοψη

Το 2019 ήταν μια ακόμη χρονιά, που το περιβάλλον σε συνέχεια των προηγούμενων μνημονικών ετών παρέμεινε ρευστό πάρα την βελτίωση της τάσης των αγορών.

Η ΜΕΒΓΑΛ συνέχισε την κερδοφόρα πορεία της επενδύοντας στην ποιότητα των προϊόντων της, την προσφορά στον καταναλωτή προϊόντων σε ανταγωνιστικές τιμές, με επικέντρωση στην μείωση του κόστους όλων των δραστηριοτήτων της και στοχεύοντας στην ενδυνάμωση της θέσης της τόσο στην εγχωρία όσο και τις διεθνείς αγορές.

Οι πωλήσεις στα SM (στοιχεία NIELSEN) για το φρέσκο γάλα το 2019 σε σχέση με το 2018 παρουσίασαν πτώση σε όγκο κατά 5,23% και σε αξία πτώση κατά 2,38%, ενώ στο γιαούρτι οι πωλήσεις στα SM παρουσίασαν αύξηση σε όγκο κατά 0,6% και σε αξία αύξηση κατά 1,4%.

Η ΜΕΒΓΑΛ παρουσίασε το 2019 σε σχέση με το 2018 στην κατηγορία του γάλακτος μείωση σε όγκο κατά 4,31% και μείωση σε αξία κατά 1,05%, στην κατηγορία του γιαουρτιού παρουσίασε αύξηση σε όγκο κατά 7,14% και αύξηση σε αξία κατά 4,49%, ενώ στην κατηγορία των τυροκομικών παρουσίασε αύξηση σε όγκο κατά 7,35% και αύξηση σε αξία κατά 1,24%.

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία ακολουθεί (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση»), αφορά στην εταιρική χρήση 2019 (1.1.2019-31.12.2019). Η Έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 150-153 του Ν. 4548/2018, δεδομένου ότι η Εταιρεία καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Η Έκθεση εμπεριέχει κατά τρόπο ευσύνοπτο, πλην όμως ουσιαστικό, όλες τις σημαντικές επιμέρους θεματικές ενότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες, με βάση το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο και απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπειριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα κατά την εν λόγω χρονική περίοδο της Εταιρείας «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ –ΜΕΒΓΑΛ- Α.Ε. » (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία» ή «ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε»), καθώς και του Ομίλου, στον οποίο περιλαμβάνονται, πλην της «ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε» και οι ακόλουθες συνδεδεμένες εταιρείες:

α) «ΕΒΡΟΓΑΛ Α.Β.Ε.Ε.», που εδρεύει στις Φέρες Ν. ΕΒΡΟΥ, στην οποία η «ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε» συμμετέχει με ποσοστό συμμετοχής 100%,

β) «ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.», που εδρεύει στο Βόλο Ν. Μαγνησίας, στην οποία η «ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε» συμμετέχει με ποσοστό συμμετοχής 100%,

γ) «MEVGAL UK LIMITED» που εδρεύει στο Λονδίνο του Ηνωμένου Βασιλείου, στην οποία η «ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.» συμμετέχει με ποσοστό συμμετοχής 100%,

Τέλος στην ενοποίηση περιλαμβάνεται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης η συγγενής εταιρεία «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑ Α.Ε.», που εδρεύει στη Βραχιά Ν. Θεσσαλονίκης, στην οποία η ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.» συμμετέχει με ποσοστό συμμετοχής 20%,

Η Έκθεση συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2019 (1.1.2019-31.12.2019). Ενόψει δε του ότι από την Εταιρεία συντάσσονται και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η παρούσα Έκθεση είναι ενιαία, με σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της Εταιρείας και των συνδεδεμένων προς αυτήν επιχειρήσεων και με αναφορά στα επιμέρους οικονομικά δεδομένα της Εταιρείας.

Μεταβολές Οικονομικών μεγεθών

Τα αποτελέσματα του Ομίλου για τη χρήση 2019 περιλαμβάνουν, τα αποτελέσματα της ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ και των συνδεδεμένων του εταιρειών, για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2019.

Κύκλος εργασιών Ομίλου: Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας και του Ομίλου διαμορφώθηκε στο ποσό των € 113.667 χιλ. έναντι € 111.794 χιλ. το προηγούμενο έτος σημειώνοντας αύξηση κατά € 1.873 χιλ. ή ποσοστό 1,68%, η οποία κρίνεται ικανοποιητική λαμβάνοντας υπόψη το επισφαλές οικονομικό περιβάλλον.

Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών ανά ομάδα προϊόντων-εμπορευμάτων της Εταιρείας, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση έχει ως εξής :

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ		ΔΙΑΦΟΡΕΣ	%
	2019	2018		
ΓΑΛΑ	31.959	32.297	-338	-1,05
ΓΙΑΟΥΡΤΙ	48.008	45.943	2.065	4,49
ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ	18.511	18.284	227	1,24
ΧΥΜΟΙ	523	398	125	31,41
ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ	11.368	11.589	-221	-1,91
ΛΟΙΠΑ	3.298	3.283	15	0.46
ΣΥΝΟΛΟ	113.667	111.794	1.873	1,68

Λοιπά έσοδα/έξοδα: Τα λοιπά έσοδα/ έξοδα (καθαρό υπόλοιπο) της Εταιρείας διαμορφώθηκαν στο ποσό των 165 χιλ. € (καθαρά έξοδα) έναντι 633 χιλ. € (καθαρά έξοδα) την προηγούμενη χρήση, μεταβολή η οποία οφείλεται κυρίως σε αναστροφή των προβλέψεων για έκτακτους κινδύνους. Ομοίως για τον όμιλο διαμορφώθηκαν στο ποσό των 193 χιλ. € (καθαρά έξοδα) έναντι 621 χιλ. € (καθαρά έξοδα) την προηγούμενη χρήση.

Μικτά κέρδη : Το Ποσοστό Μικτού κέρδους της Εταιρείας και του Ομίλου διαμορφώθηκε στο 26,13% παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 0,73% έναντι του αντίστοιχου 26,86% της προηγούμενης χρήσης.

Έξοδα λειτουργίας διοίκησης/διάθεσης & ερευνών : Τα έξοδα λειτουργίας διοίκησης/διάθεσης κι ερευνών της Εταιρείας ανήλθαν στο ποσό των 24.094 χιλ. € το 2019 έναντι 24.156 χιλ. € το 2018 παρουσιάζοντας μείωση κατά 63 χιλ. € ή 0,26%, ενώ του Ομίλου ανήλθαν στο ποσό των 23.882 χιλ. € έναντι των 23.550 χιλ. € του 2018 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 333 χιλ. € ή 1,41%.

Καθαρά Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA): Το EBITDA σε επίπεδο Εταιρείας διαμορφώθηκε στα 9.638 χιλ. €, έναντι 9.077 χιλ. €, το προηγούμενο έτος, και σε επίπεδο Ομίλου ανέρχεται στα 9.821 χιλ. € έναντι € 9.696 χιλ. € το 2018.

Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα: Τα χρηματοοικονομικά έξοδα της Εταιρείας διαμορφώθηκαν το 2019 στο ποσό των 2.498 χιλ. € έναντι των 2.485 χιλ. € το προηγούμενο έτος (αυξημένα κατά 0,52 %), ενώ του Ομίλου στα 2.498 χιλ. € έναντι 2.485 χιλ. € το 2018 (αυξημένα κατά 0,52 %).

Αποτελέσματα προ Φόρων: Τα αποτελέσματα προ Φόρων σε επίπεδο Εταιρείας διαμορφώθηκαν σε Κέρδη 2.942 χιλ. € από Κέρδη € 2.751 χιλ. το προηγούμενο έτος, ενώ σε επίπεδο Ομίλου σε Κέρδη 3.125 χιλ. € από κέρδη 3.364 χιλ. € το 2018.

Καθαρά αποτελέσματα μετά Φόρων και Αποτελέσματα μετά φόρους ανά μετοχή : Τα αποτελέσματα μετά από φόρους της Εταιρείας διαμορφώθηκαν σε 1.855 χιλ. € για την τρέχουσα χρήση έναντι κερδών 195 χιλ. € την προηγούμενη χρήση. Η χρήση 2018 είχε επιβαρυνθεί κυρίως από έκτακτες προβλέψεις που αφορούσαν επίδικες υποθέσεις ύψους € 413 χιλ. και τα κόστη που αναμενόταν να επιβαρυνθεί η Εταιρεία από την επιστροφή των σημάτων από τη MEVGAL UK ύψους € 500 χιλ. Η εκκρεμότητα αυτή διευθετήθηκε στη χρήση 2019, ενώ στο 2020 αναμένεται η πλήρης επιστροφή των σημάτων στην κατοχή της μητρικής εταιρείας. Τα αποτελέσματα μετά από φόρους του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη 2.037 χιλ. € για την τρέχουσα χρήση έναντι κερδών 745 χιλ. € την προηγούμενη.

Δεδομένου ότι ο αριθμός των μετοχών της Εταιρείας ανέρχεται σε 6.564.877 τα κέρδη/ζημίες ανά μετοχή διαμορφώνονται ως εξής:

Για την Εταιρεία σε 0,2826 €/μετοχή το 2019, έναντι 0,0298 €/μετοχή το 2018.

Για τον όμιλο σε 0,3104 €/μετοχή το 2019 έναντι 0,1134 €/μετοχή το 2018.

Δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης.

Η Εταιρεία προβαίνει κατά την διάρκεια της χρήσης σε έξοδα ερευνών και ανάπτυξης, τα οποία καταχωρεί στα έξοδα της χρήσεως. Κατά τη χρήση 2019 αυτού του είδους τα έξοδα ανήλθαν σε 149 χιλ. € έναντι 217 χιλ. € την προηγούμενη χρήση.

Σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα στην διάρκεια της χρήσης του 2019

Κατά το 2019 έλαβαν χώρα τα κάτωθι γεγονότα :

Ίδια Κεφάλαια

Κατά την 31/12/2019, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας ανήλθε σε 7.027 χιλ. € έναντι 5.142 χιλ. € κατά τη προηγούμενη χρήση και του Ομίλου σε 3.321 χιλ. € έναντι 1.321 χιλ. € τη χρήση 2018. Στις 16/12/2019 αποφασίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με συμψηφισμό των σωρευμένων ζημιών ύψους 12.670 χιλ. €. προκειμένου να πάσουν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 119 του Ν. 4548/2018. Μετά τη μείωση το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 6.564.877 μετοχές ονομαστικής αξίας 1 €/μετοχή και συνολικής αξίας 6.564.877 €. Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τελεί υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Δανεισμός

Τον Απρίλιο του 2017 η Εταιρεία αποπλήρωσε ολοσχερώς το κεφάλαιο και τους αναλογούντες τόκους προς τη BARTONS GLOBAL HOLDINGS INC ενώ παράλληλα είχε ανατεθεί σε νομικό γραφείο η διαδικασία άρσης της κυριότητας των σημάτων και της επιστροφής στην κατοχή της Εταιρείας, η οποία ολοκληρώθηκε μέσα στο 2019 με κόστος € 500 χιλ. Η επιστροφή των σημάτων στην κυριότητα της μητρικής εταιρείας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2020.

B. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2020

Για το 2020 όπως και το 2019, η στρατηγική του Ομίλου, στοχεύει στην ενίσχυση της σταθερά κερδοφόρας πορείας του, μέσα από την ανάληψη νέων προϊόντικών πρωτοβουλιών και καινοτομιών, επενδύοντας στην υψηλή ποιότητα των προϊόντων του. Παράλληλα ο Όμιλος, στα πλαίσια υλοποίησης του στρατηγικού του πλάνου, θα συνεχίσει τις ενέργειες περαιτέρω ενδυνάμωσης της παρουσίας του στις διεθνείς αγορές, καθώς και διεύρυνσης σε νέες αγορές και κανάλια διανομής.

Η προσήλωση στους παραπάνω στρατηγικούς άξονες δημιούργησε θετικές ενδείξεις κατά την έναρξη του 2020 όπου οι κλάδοι δραστηριότητας παρουσίασαν αύξηση των πωλήσεών τους σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Με την εμφάνιση του ιού COVID-19 και τον χαρακτηρισμό του σε πανδημία, από το Μάρτιο του 2020 και σε συνδυασμό με τα μέτρα που ελήφθησαν για τον περιορισμό της, δημιουργήθηκε έντονο κλίμα οικονομικής αβεβαιότητας, το οποίο επηρεάζει αρνητικά την αναπτυξιακή δυναμική σχεδόν του συνόλου των επιχειρήσεων εντός και εκτός Ελληνικής επικράτειας.

Η Διοίκηση του Ομίλου, παρακολουθεί και αξιολογεί συνεχώς τις νέες, πρωτόγνωρες και ευμετάβλητες συνθήκες αγοράς που διαμορφώνονται και παράλληλα λαμβάνουν και εφαρμόζουν μέτρα αντιμετώπισης των αυξημένων προκλήσεων και κινδύνων που έχουν παρουσιαστεί με στόχο τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του.

Αναλυτική αναφορά για την επίδραση της πανδημίας COVID-19 γίνεται στην ενότητα “ Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού / Επίδραση Πανδημίας COVID-19”.

Υποκαταστήματα της Εταιρείας

Η Εταιρεία για την χρήση 2019 είχε τα κάτωθι υποκαταστήματα:

1. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, οδός Σοφ. Βενιζέλου 23 Ν.Μενεμένη.
2. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ, 1ο χιλ. Ν. Μουδανιών – Τρίγλιας.
3. ΑΘΗΝΑΣ, περιοχή Τζαβερδέλλα - Άνω Λιόσια χωρίς εμπορική δραστηριότητα
4. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ, 1ο χιλ. Κατερίνης – Ν. Εφέσσου.
5. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, 1ο χιλ. Ηρακλείου – Φοινικιάς.
6. ΞΑΝΘΗΣ, Βιομηχανική περιοχή Ξάνθης
7. ΧΑΝΙΩΝ, Άγιος Νικήτας-Λειβάδια Γαλατά-Ν.Κυδωνία

Ο κύκλος εργασιών των υποκαταστημάτων σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της προηγούμενης χρήσης έχει ως εξής :

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ		ΔΙΑΦΟΡΕΣ	%
	2019	2018		
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	12.163	11.327	836	7.38
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	4.180	4.080	100	2.45
ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	2.251	1.956	295	15.08
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2.759	2.709	50	1.85
ΞΑΝΘΗΣ	1.583	1.828	-245	-13.40
ΧΑΝΙΩΝ	2.377	2.228	149	6.69
ΣΥΝΟΛΟ	25.313	24.128	1.185	4.91

Πωλήσεις στο Εξωτερικό

Οι πωλήσεις στο εξωτερικό ανά ομάδα προϊόντων σε σχέση με τη χρήση 2018 είχε ως εξής:

	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ		ΔΙΑΦΟΡΕΣ	%
	2019	2018		
ΓΑΛΑ	71	19	52	273.68
ΓΙΑΟΥΡΤΙ	26.658	25.940	718	2.77
ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ	8.469	8.467	2	0.03

ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ	42	55	-13	-23.64
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	242	116	126	108.62
ΣΥΝΟΛΟ	35.482	34.597	885	2,56

Γ. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ**Τρέχουσες Συνθήκες Ελληνικής Οικονομίας**

Σε μακροοικονομικό επίπεδο, η ελληνική οικονομία κατά την χρήση που έκλεισε στις 31/12/2019 βρισκόταν σε στάδιο επιταχυνόμενης πραγματικής μεγέθυνσης. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη και το οικονομικό κλίμα ευρύτερα ενισχύθηκαν σε υψηλά επίπεδα, εικοσαετίας και δωδεκαετίας αντίστοιχα, ενώ το κόστος χρηματοδότησης σταδιακά αποκλιμακώθηκε. Ο τουρισμός, οι εξαγωγές, η άρση των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων σε συνδυασμό με την υλοποίηση σημαντικών επενδυτικών σχεδίων θα συντελούσαν ώστε η Ελλάδα να συνεχίσει να επιτυγχάνει σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Ιδιαίτερη έμφαση ωστόσο θα πρέπει να δοθεί στα επίπεδα χρέους της χώρας τα οποία συνεχίζουν να βρίσκονται υψηλά, στο χαμηλό βαθμό καινοτομίας και στη σχετικά αργή αποκλιμάκωση της ανεργίας, τα οποία αποτελούν τους σημαντικότερους κινδύνους μη επαρκούς επίτευξης των στόχων.

Η δραστηριότητα του Ομίλου επηρεάζεται σημαντικά από το ύψος του διαθέσιμου εισοδήματος και της καταναλωτικής δαπάνης που με τη σειρά τους επηρεάζονται από τις κρατούσες οικονομικές συνθήκες.

Δυνητικές επιδράσεις του κορονοϊού

Το ξέσπασμα του νέου κορονοϊού (COVID-19) έχει επηρεάσει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων και των χωρών που δραστηριοποιείται ο Όμιλος στο εξωτερικό. Ο αντίκτυπος αυτού του ξεσπάσματος είναι ένα μη διορθωτικό γεγονός μετά την κατάρτιση του ισολογισμού της 31 Δεκεμβρίου 2019 και γίνεται σχετική αναφορά παρακάτω στην ενότητα «Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού / Επίδραση Πανδημίας COVID-19».

Επιχειρησιακοί κίνδυνοι**Κίνδυνος Πωλήσεων**

Ο κίνδυνος πωλήσεων αναφέρεται σε ανασταλτικούς παράγοντες για την ανάπτυξη του κύκλου εργασιών των εταιρειών του Ομίλου (είτε από υφιστάμενες είτε από νέες δραστηριότητες).

Η έντονη οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών, η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος, η διατήρηση υψηλών συντελεστών φορολογίας είχαν ως αποτέλεσμα να επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο η ήδη πτωτική αγορά των τροφίμων. Η στρατηγική του Ομίλου για την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση

αυτών των κινδύνων εστιάζεται στη διαρκή προσήλωση στους στρατηγικούς πυλώνες που έχει θέσει (συνεχείς προϊόντικές καινοτομίες, έμφαση στην ποιότητα, εξωστρέφεια κλπ).

Στο επίπεδο του σημείου πώλησης των μεγάλων πελατών, η εντατικοποιημένη προωθητική της δραστηριότητα, βελτίωσε την ανταγωνιστικότητα της προϊόντικής της πρότασης και ενίσχυσε την εικόνα της. Στο πλαίσιο αυτό, εκμεταλλεύτηκε πλήρως τη διαθεσιμότητα των προωθητικών εργαλείων των μεγάλων πελατών της, όπως τηλεοπτικά spots, φυλλάδια, θεματικές προσφορές και σχήματα πιστότητας

Κίνδυνος Κόστους

Ο κίνδυνος κόστους αναφέρεται στις ανατιμητικές αποκλίσεις που ενδεχομένως να υπάρξουν και που δυνητικά θα αυξήσουν το βιομηχανικό κόστος και τα γενικά έξοδα και οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στο γάλα και στις λοιπές πρώτες ύλες. Παράλληλα, καιρικές, περιβαλλοντικές ή άλλες συνθήκες ενδέχεται να επιβαρύνουν τα κόστη παραγωγής των εταιρειών για ευαίσθητες πρώτες ύλες. Η Διοίκηση παρακολουθεί τη διακύμανση των τιμών και προβαίνει στις κατάλληλες ενέργειες με στόχο την μικρότερη δυνατή επίπτωση στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Κίνδυνος ανταγωνισμού

Οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο όμιλος ΜΕΒΓΑΛ (γαλακτοκομικά προϊόντα), αποτελούν πεδίο έντονου ανταγωνισμού τόσο από μεγάλους εγχώριους ή διεθνείς παίκτες των εν λόγω αγορών, όσο και από πολύ μικρούς εθνικούς ή ακόμα και τοπικούς ανταγωνιστές. Ενδεχόμενες αλλαγές σε διατάξεις σχετικές με τη δραστηριότητα των ανωτέρω κλάδων (πχ διάρκεια ζωής προϊόντων, διαφοροποίηση συντελεστών ΦΠΑ, ασφαλιστικές και εργασιακές διατάξεις κλπ) διαφοροποιούν το πεδίο του ανταγωνισμού. Παράλληλα, ως αποτέλεσμα της γενικής τάσης της κατανάλωσης παγκοσμίως αλλά και ιδιαίτερα λόγω των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα, διαμορφώνεται μία τάση αύξησης στην κατανάλωση προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας με έμφαση στον ανταγωνισμό των τυροκομικών και των προϊόντων γιαούρτης.

Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου καθώς και ειδικές οδηγίες για την διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το ευρώ, που είναι το εγχώριο νόμισμα της Εταιρείας.

Στην παρούσα φάση ο Όμιλος δεν είναι εκτεθειμένος σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και συνεπώς το σύνολο σχεδόν των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Οι Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις δεν επηρεάζονται σημαντικά από την μετατροπή του νομίσματος της Θυγατρικής στην Αγγλία, στο νόμισμα της λειτουργίας του Ομίλου. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους.

Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος έχει στην κατοχή του μη σημαντικά σε αξία διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα και συνεπώς δεν εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των χρηματιστηριακών τιμών χρεογράφων.

Η Μητρική εκτίθενται κυρίως σε κίνδυνο διακύμανσης της τιμής της πρώτης ύλης (γάλα). Σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του κόστους παραγωγής προϊόντων, λόγω της αύξησης της τιμής της πρώτης ύλης εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες της αγοράς και του ανταγωνισμού, αναπροσαρμόζει το τιμοκατάλογο πώλησης με στόχο τον περιορισμό του κινδύνου των τιμών.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και οι χρηματικές ροές από εργασίες του Ομίλου είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς καθώς ο Όμιλος δεν έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία, πλην των καταθέσεων σε τράπεζες, που να αποφέρουν τόκο. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου κυρίως αναφορικά με το δανεισμό του. Ο δανεισμός σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει τον Όμιλο σε κίνδυνο ταμειακών ροών από επιτόκια. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης των δανείων του Ομίλου (μητρικής) και των ανταγωνιστικών όρων χρηματοδότησης που πέτυχε η Διοίκηση της, ο κίνδυνος αυτός έχει μειωθεί σημαντικά καθώς το επιτόκιο αρχικά είναι σταθερό, ενώ στη συνέχεια μεταβάλλεται ανάλογα με τα αποτελέσματα της εταιρείας.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων με βάση μια εύλογη μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1%:

	31.12.2019		31.12.2019	
	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	+1%	-1%	+1%	-1%
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(524)	524	(524)	524
Καθαρή Θέση	(524)	524	(524)	524

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Η μεγάλη διασπορά των πελατών, καθώς και η οικονομική επιφάνεια των περισσότερων εξ αυτών (μεγάλοι όμιλοι SuperMarkets) περιορίζει τον πιστωτικό κίνδυνο. Όσον αφορά την πολιτική έναντι των μικρότερων πελατών αυτή ελέγχεται από το τμήμα πιστώσεων της μητρικής και όπου κρίνεται σκόπιμο γίνεται προσπάθεια λήψης εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών. Για συγκεκριμένους πιστωτικούς κινδύνους ο Όμιλος σχηματίζει αντίστοιχες προβλέψεις επισφαλειών. Στη λήξη της χρήσης 2019, η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος που να μην καλύπτεται ήδη από προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων.

Η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τις εταιρίες του Ομίλου, εφαρμόζοντας διαδικασίες που να βεβαιώνουν ότι οι πωλήσεις προϊόντων και παροχή υπηρεσιών γίνονται σε πελάτες με κατάλληλη ιστορία αξιοπιστίας. Όπου κρίνεται απαραίτητο και λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για πελάτες που παρουσιάζουν αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη παράγραφο, οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες σε συνδυασμό με τους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων καθώς και την αδυναμία πρόσβασης των επιχειρήσεων στην χρηματοπιστωτική αγορά, αυξάνουν τις ανάγκες ορθής διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των

βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας.

Η άρση των κεφαλαιακών ελέγχων στο τελευταίο τρίμηνο του 2019, σε συνδυασμό με η αύξηση των καταθέσεων συνέβαλε στην σταδιακή τάση βελτίωσης της χρηματοδότησης και στην απαρχή δημιουργίας ενός πιο ευνοϊκού περιβάλλοντος ρευστότητας.

Οι βασικοί κίνδυνοι για τον Όμιλο, οι οποίοι προκύπτουν από τα ανωτέρω γεγονότα εντοπίζονται κυρίως στους τομείς του εφοδιασμού πρώτων υλών, στις πωλήσεις, στις εισπράξεις, στη χρηματοδότηση από τα πιστωτικά ιδρύματα και στην υλοποίηση προγραμματισμένων επενδυτικών προγραμμάτων μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης των δανειακών υποχρεώσεων.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στα πλαίσια ενδεχόμενης ανάγκης ενίσχυσης της ρευστότητας, υλοποιεί πρόγραμμα περιορισμού του κόστους και αποτελεσματικότερης διαχείρισης των κεφαλαίων του.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από αδυναμία των συστημάτων τεχνολογίας και ελέγχων του Ομίλου καθώς και ο κίνδυνος που προέρχεται από ανθρώπινο λάθος και φυσικές καταστροφές. Τα συστήματα του Ομίλου ελέγχονται, συντηρούνται και αναβαθμίζονται επί συνεχούς βάσεως.

Κίνδυνος συμμόρφωσης

Ο κίνδυνος συμμόρφωσης είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, συμπεριλαμβανομένης και απώλειας από πρόστιμα και άλλες ποινές, που απορρέει από τη μη συμμόρφωση με τους νόμους και κανονισμούς της πολιτείας. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό μέσω της εποπτείας που ασκείται από τη Διοίκηση του Ομίλου, αλλά και μέσω άλλων ασφαλιστικών δικλίδων που εφαρμόζει ο Όμιλος.

Κίνδυνος απώλειας φήμης

Ο κίνδυνος αυτός απορρέει από αρνητική δημοσιότητα όσον αφορά τις εργασίες του Ομίλου που είτε αληθινή είτε ψευδής, μπορεί να προκαλέσει μείωση της πελατειακής βάσης, μείωση των εισοδημάτων και νομικές αγωγές εναντίον του Ομίλου. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό μέσω της εποπτείας που ασκείται από τη Διοίκηση του Ομίλου και μέσω άλλων διαδικασιών με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αυτού.

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου από την Εταιρεία είναι η διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να μπορεί να υποστηρίξει τις εργασίες της και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους. Η Εταιρεία διαχειρίζεται την κεφαλαιακή της δομή, (και αυτή των

θυγατρικών της) και προβαίνει σε αναπροσαρμογές ανάλογα με τις μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων που πηγάζουν από τις εργασίες της.

Η διατήρηση ή η προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής, μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που πληρώνονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, της έκδοσης νέων μετοχών ή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων για να μειωθεί ο δανεισμός.

Ο Όμιλος ελέγχει τον κεφαλαιουχικό κίνδυνο με βάση τον συντελεστή μόχλευσης. Αυτός ο συντελεστής υπολογίζεται ως ο λόγος του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των κεφαλαίων (ιδίων και ξένων). Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο των δανεισμού (μακροπρόθεσμου και βραχυπρόθεσμου) μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι συντελεστές μόχλευσης την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 για τον Όμιλο έχουν ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	31.12.2019	31.12.2018
Συνολικός δανεισμός	55.887	59.292
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(1.223)	(1.673)
Καθαρός δανεισμός	54.665	57.620
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	3.321	1.321
Σύνολο κεφαλαίων	57.985	58.941
 Συντελεστής μόχλευσης	 94,27 %	 97,76 %

Εύλογη αξία

Τα ποσά με τα οποία εμφανίζονται στον ισολογισμό τα πάγια περιουσιακά στοιχεία δεν υπολείπονται των εύλογων αξιών τους.

Τα ποσά με τα οποία εμφανίζονται στον ισολογισμό τα διαθέσιμα, οι απαιτήσεις και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες τους αξίες λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξεώς τους.

Α. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Καθώς το μεγαλύτερο φάσμα των δραστηριοτήτων του Ομίλου ΜΕΒΓΑΛ σχετίζεται με τον ευαίσθητο και πολύ σημαντικό τομέα της διατροφής, έχει θέσει πολύ υψηλά πρότυπα και η τήρηση των θεσμικών κανόνων αποτελεί την αδιαπραγμάτευτη βάση της λειτουργίας όλων εταιρειών του Ομίλου. Η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι στην κουλτούρα του Ομίλου ΜΕΒΓΑΛ και αποτελεί βασικό συστατικό του τρόπου λειτουργίας και ανάπτυξής του.

Η ΜΕΒΓΑΛ αναπτύσσει τη στρατηγική της και υλοποιεί το εκάστοτε πλάνο δράσεων της βασιζόμενη σε πέντε (5) άξονες στρατηγικών προτεραιοτήτων:

1. Υψηλή ποιότητα και ασφάλεια προϊόντων
2. Στήριξη τοπικών κοινοτήτων και πρωτογενούς τομέα
3. Φροντίδα και προστασία του περιβάλλοντος
4. Δημιουργικό εργασιακό περιβάλλον
5. Χρηστή εταιρική διακυβέρνηση.

Εταιρική Διακυβέρνηση και οργάνωση

Η ΜΕΒΓΑΛ αντιλαμβάνεται ότι η υιοθέτηση πρακτικών και αρχών χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της εσωτερικής οργάνωσης, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στη μεγιστοποίηση της αξίας της προς όφελος των συμμετοχών της. Στόχος της ΜΕΒΓΑΛ, μέσω της εφαρμογής των πρακτικών και των αρχών αυτών, είναι η ύπαρξη διαφάνειας στη Διοίκηση, αλλά και ανεξαρτησίας στους τρόπους Διοίκησης και ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία έχει αναπτύξει σαφή οργανωτική δομή, καθώς και ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης εσωτερικού ελέγχου και κινδύνου.

Διαχείριση θεμάτων διαφάνειας και διαφθοράς

Αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς, υφίστανται συγκεκριμένοι κανόνες και αρχές για τη λήψη επιχειρηματικών δώρων και την αποφυγή δωροδοκίας και χρηματισμού από το σύνολο των εργαζομένων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των προληπτικών δράσεων που λαμβάνει η ίδια η ΜΕΒΓΑΛ, υφίστανται συγκεκριμένα όρια ευθύνης για κάθε στέλεχός της, ενώ πραγματοποιούνται σχετικοί έλεγχοι για την αξιολόγηση της τήρησής τους.

Υπεύθυνη λειτουργία ΜΕΒΓΑΛ – Ποιότητα και Καινοτομία

Διαχρονικός στόχος της ΜΕΒΓΑΛ, διατυπωμένος με σαφήνεια στο όραμα της Εταιρείας, αποτελεί η δημιουργία καινοτόμων προϊόντων υψηλής ποιότητας και υψηλής διατροφικής αξίας για την κάλυψη των ποικίλων αναγκών των καταναλωτών της. Η ΜΕΒΓΑΛ φροντίζει ανελλιπώς για την επίτευξη αυτού του στόχου μέσω των αυστηρών διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας που ακολουθεί, από τα αρχικά στάδια σχεδιασμού και ανάπτυξης των προϊόντων της μέχρι και την διάθεσή τους στα σημεία πώλησης.

Έρευνα και Ανάπτυξη: σχεδιασμός προϊόντων υψηλής ποιότητας και υψηλής διατροφικής αξίας

Η ΜΕΒΓΑΛ επενδύει συστηματικά στην Έρευνα και Ανάπτυξη, καθώς έχει δημιουργήσει και στηρίζει έκτοτε αδιάλειπτα τη λειτουργία της Διεύθυνσης Έρευνας και Ανάπτυξης, επενδύοντας στις πρώτες πιλοτικές και εργαστηριακές εγκαταστάσεις της Εταιρείας με έδρα τα Κουφάλια Θεσσαλονίκης. Από τότε μέχρι και σήμερα η ΜΕΒΓΑΛ επενδύει σε ερευνητικό δυναμικό, σε προηγμένες τεχνολογίες και εξοπλισμό αιχμής, καθώς και σε διαδικασίες ανάπτυξης νέων προϊόντων, αποτελώντας μία από τις

λίγες εταιρείες στην Ελλάδα που ξεχωρίζει για το γεγονός ότι καινοτομεί, αναπτύσσοντας αυτόνομα τα προϊόντα της στηριζόμενη στο υψηλής εξειδίκευσης επιστημονικό προσωπικό της.

Εφαρμογή διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας

Η φιλοσοφία της ΜΕΒΓΑΛ σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων εναρμονίζεται πλήρως με τα αυστηρότερα διεθνή πρότυπα. Όλες οι παραγωγικές μονάδες της Εταιρείας ακολουθούν πιστά τις απαιτήσεις των διεθνών προτύπων διαχείρισης της ποιότητας και ασφάλειας των τροφίμων. Ειδικότερα, η ΜΕΒΓΑΛ τηρεί, εφαρμόζει και πιστοποιείται σύμφωνα με τα ακόλουθα συστήματα:

- ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2005
- ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2018
- BRC Global Standards for Food Safety 8:2018
- IFS Food Version 6.1 November 2017

Η Εταιρεία πραγματοποιεί τους απαραίτητους ελέγχους ποιότητας σε κάθε στάδιο της παραγωγικής της διαδικασίας. Από το σημείο της ανάκτησης της πρώτης ύλης μέχρι την τελική διάθεση των προϊόντων στα σημεία πώλησης, η ΜΕΒΓΑΛ φροντίζει για τη διασφάλιση της ποιότητας και της φρεσκάδας, καθώς και για τη διατήρηση της διατροφικής τους αξίας. Προκειμένου η Εταιρεία να διασφαλίσει τη συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξή της με βάση τις απαιτήσεις των υψηλών ποιοτικών προτύπων που εφαρμόζει, έχει θεσπίσει για το σύνολο των δραστηριοτήτων της, εσωτερικούς δείκτες ποιότητας (KPIs), τους οποίους παρακολουθεί ανελλιπώς. Επίσης, η ΜΕΒΓΑΛ διαθέτει εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, το οποίο διασφαλίζει ότι η Εταιρεία εναρμονίζεται πλήρως με τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές νομικές και άλλες απαιτήσεις.

Υπευθυνότητα για τους Ανθρώπους της ΜΕΒΓΑΛ

Ο Όμιλος κατά την 31.12.2019 απασχολούσε 605 άτομα και η Εταιρεία 605 άτομα, έναντι 594 και 594 αντίστοιχα το προηγούμενο έτος.

Οι άνθρωποι της ΜΕΒΓΑΛ αποτελούν τον πολυτιμότερο πυλώνα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Εταιρείας. Για το λόγο αυτό η ΜΕΒΓΑΛ φροντίζει καθημερινά για τη διατήρηση ενός ασφαλούς, δίκαιου και αξιοκρατικού εργασιακού περιβάλλοντος, μέσω του οποίου προσφέρονται συνεχώς δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης, για όλους τους εργαζόμενους.

Η ΜΕΒΓΑΛ έχει δεσμευτεί και εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για την ανάπτυξη των εργαζομένων της, παρέχει προγράμματα συνεχούς και συστηματικής εκπαίδευσης και εφαρμόζει σύγχρονα συστήματα αξιολόγησης και ανταμοιβής, ώστε να εξασφαλίζει στους εργαζόμενους τη δυνατότητα για συνεχή εξέλιξη και ανάδειξη των ικανοτήτων τους, αναγνωρίζοντας την αφοσίωση και την προσφορά τους.

Συνολικό ανθρώπινο δυναμικό ΜΕΒΓΑΛ ανά φύλο	2018		2019	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Εργαζόμενοι ΜΕΒΓΑΛ	474	120	479	126
Σύνολα	594		605	

Ηλικιακή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού	2018			2019		
	<30	30-50	51+	<30	30-50	51+
Άνδρες	37	286	151	30	289	160
Γυναίκες	10	80	30	16	76	34
ΣΥΝΟΛΑ	594			605		

Ανάπτυξη εργαζομένων

Διαχρονικός στόχος της ΜΕΒΓΑΛ αποτελεί η προσφορά κατάλληλης εκπαίδευσης και τεχνογνωσίας στους εργαζομένους της, προκειμένου να εξελίσσονται και να εμπλουτίζουν συνεχώς τις γνώσεις τους. Μέσω των εκπαιδεύσεων που υλοποιεί η Εταιρεία, προσφέρει στους εργαζομένους της τα κατάλληλα εφόδια ώστε να βρίσκουν άμεσες λύσεις στις καθημερινές προκλήσεις και ταυτόχρονα να βελτιώνεται η παραγωγικότητά τους. Η Εταιρεία υλοποιεί ποικίλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται σεμινάρια, συμμετοχές σε συνέδρια και πιστοποιήσεις.

Ανθρώπινα Δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες

Η εργασιακή κουλτούρα της ΜΕΒΓΑΛ, βασίζεται μεταξύ άλλων στην ενθάρρυνση της διαφορετικότητας. Η Εταιρεία αναγνωρίζει πως το ανθρώπινο δυναμικό στελεχώνεται από διαφορετικούς ανθρώπους με τη δική τους προσωπικότητα, τρόπο ζωής και στόχους. Όλοι οι εργαζόμενοι στο σύνολό τους, ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου, υποστηρίζονται ενεργά από την Εταιρεία, ώστε να τους δίνονται ίσες ευκαιρίες εξέλιξης και ανάπτυξης.

Υγεία και ασφάλεια εργαζομένων

Η διασφάλιση της Υγείας και της Ασφάλειας των εργαζομένων αποτελεί καθημερινή φροντίδα για τη ΜΕΒΓΑΛ. Η δέσμευση όλων στην Εταιρεία, στα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία, εκφράζεται μέσω της Πολιτικής που έχει αναπτύξει και η οποία έχει ισχύ σε όλες τις παραγωγικές μονάδες και εγκαταστάσεις.

Τα προγράμματα Υγείας και Ασφάλειας που υλοποιούνται, διαμορφώνονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις της κάθε παραγωγικής εγκατάστασης, αλλά και ανάλογα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης των δεικτών υγείας και ασφάλειας.

Επενδύσεις για την Υγεία και την Ασφάλεια

Οι επενδύσεις τις οποίες πραγματοποιεί η ΜΕΒΓΑΛ στον τομέα της Υγείας και της Ασφάλειας, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της δέσμευσής της απέναντι στους εργαζομένους της. Οι ετήσιες ανάγκες κάθε παραγωγικής εγκατάστασης, καθώς και των κεντρικών γραφείων σχετικά με την Υγεία

και την Ασφάλεια, αξιολογούνται προσεκτικά, ιεραρχούνται και ακολούθως υλοποιούνται σχετικές ενέργειες από την Εταιρεία.

Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί προτεραιότητα για τη ΜΕΒΓΑΛ και, ως δέσμευση της Διοίκησης, υλοποιείται μέσω ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης, πάντοτε με τη συμβολή όλων των εργαζομένων.

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει Περιβαλλοντική Πολιτική, στο πλαίσιο της οποίας αναπτύσσει και υλοποιεί δράσεις, με γνώμονα το σεβασμό του φυσικού περιβάλλοντος, βασιζόμενη πάντα στην αρχή της πρόληψης. Η περιβαλλοντική πολιτική της Εταιρείας περιλαμβάνει αρκετές πρακτικές. Συμμετέχει σε σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών σε συνεργασία με ιδιωτικές εταιρείες για την ανακύκλωση υλικών (χαρτί, πλαστικό, μέταλλο, μπαταρίες, ξύλο), καθώς και την ανακύκλωση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών και όλων των κενών δοχείων μελάνης των εκτυπωτών γραφείου. Από το 2000 προχώρησε στην κατασκευή και λειτουργία μονάδας συμπίκνωσης τυρογάλακτος, της πρώτης στον κλάδο της ελληνικής γαλακτοβιομηχανίας, ως ένα επιπρόσθετο μέτρο στην προστασία του οικοσυστήματος της περιοχής. Επίσης, εφαρμόζεται σύστημα ορθολογικής διαχείρισης και εξοικονόμησης νερού στις παραγωγικές διαδικασίες.

Η εταιρεία λειτουργεί σεβόμενη το φυσικό περιβάλλον, καθώς -σε συνεργασία με σχετικούς φορείς- ακολουθεί σημαντικές περιβαλλοντικές πρακτικές. Ειδικότερα η ΜΕΒΓΑΛ:

- είναι πρώτη εταιρεία του κλάδου που επένδυσε στη μείωση αποβλήτων κατασκευάζοντας μονάδα συμπίκνωσης τυρογάλαου το 1999.
- είναι ιδρυτικό μέλος από το 2003 της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης. Η συνεισφορά της ΜΕΒΓΑΛ στην ΕΕΑΑ μεταφράζεται σε 27.487 μπλε κάδους (περίπου το 1/3 των κάδων στην Ελλάδα) ή σε 50 οχήματα συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών (10% των οχημάτων στην Ελλάδα) – Στοιχεία ΕΕΑΑ, 9/2019.
- Συμμετέχει στο ερευνητικό πρόγραμμα spotview (15 συμμετέχοντες από 8 χώρες) με αντικείμενο τη μείωση κατανάλωσης νερού και αξιοποίηση λυμάτων για παραγωγή βιοαερίου για κυκλική οικονομία – κυκλική οικονομία
- εμφανίζει σταδιακή βελτίωση των συσκευασιών για μείωση του πλαστικού. Υπολογίζεται μείωση κατά 10 tn το 2020 και κατά 30 tn το 2021.
- Το 20% των χάρτινων συσκευασιών φέρουν πιστοποίηση FSC (Forest Stewardship Council – Συμβούλιο Δασικής Διαχείρισης), που πιστοποιεί ότι προέρχονται από δάση με υπεύθυνη διαχείριση, ελεγχόμενες πηγές, ανακυκλωμένα υλικά ή συνδυασμό όλων αυτών, με στόχο το 100% την επόμενη διετία.
- Ερευνά σε συνεργασία με τους προμηθευτές για συσκευασίες με το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.
- Επενδύει σε καθαρές μορφές ενέργειας. Αναμένεται μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 25% με την ένταξή στο δίκτυο φυσικού αερίου.

- Ανακυκλώνει όλα τα υλικά, μπαταρίες, λαμπτήρες, ηλεκτρολογικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό, οχήματα, με τη συμμετοχή όλων των εργαζομένων.
- Έχει πετύχει μείωση ενεργειακών καταναλώσεων (πχ ολική αντικατάσταση λαμπτήρων φωτισμού με λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας κλπ).

Για τη βελτιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της εταιρείας έχει συσταθεί διατμηματική Ομάδα Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας

Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Για τη ΜΕΒΓΑΛ, η Εταιρική Υπευθυνότητα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της λειτουργίας της. Για την ελληνική εταιρεία, την οποία εμπιστεύονται καθημερινά δεκάδες χιλιάδες ελληνικές οικογένειες, η υπεύθυνη λειτουργία σε συνδυασμό με τη στήριξη της κοινωνίας και ειδικότερα των παιδιών και της οικογένειας, αποτελεί κεντρικό συστατικό της στρατηγικής της και βασική της αποστολή. Οι άνθρωποι της ΜΕΒΓΑΛ πρεσβεύουν ότι η επιχειρηματική δραστηριότητα συμβαδίζει με την κοινωνική ευθύνη, κατά συνέπεια η προσφορά προς τους κοινωνικούς εταίρους αποτελεί μέρος της φιλοσοφίας και της μακρόχρονης ιστορίας της. Οι δράσεις της καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ενεργειών με άξονες το περιβάλλον, την υγεία, το παιδί, τον πολιτισμό, τον εθελοντισμό και φυσικά τους ανθρώπους της.

- Για το παιδί

Η εταιρεία στηρίζει σημαντικά τα παιδιά των εργαζομένων της ενισχύοντας οικονομικά τις οικογένειες που αποκτούν τρίτο παιδί και επιδοτώντας με χρηματικό βραβείο τα παιδιά των εργαζομένων της που εισάγονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Παράλληλα διοργανώνει κάθε χρόνο γιορτές με δώρα για τα μικρότερα παιδιά.

Ειδικότερα μέχρι σήμερα 438 παιδιά εργαζομένων βραβεύτηκαν για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ 5 παιδιά είναι σήμερα εργαζόμενοι στην εταιρεία μας.

Η στήριξη των τρίτεκνων οικογενειών από το 2004 έως σήμερα αφορά 54 οικογένειες και συνολικό ποσό € 150.000 περίπου.

Με την ίδια ευαισθησία έχει αγκαλιάσει και φροντίζει όλα τα παιδιά που φιλοξενούνται στο Χαμόγελο του Παιδιού Θεσσαλονίκης, στα παιδικά χωριά SOS στο Πλαγιάρι, στο Κέντρο Αποκατάστασης Παιδιών με αναπηρία, στο Ελληνικό Παιδικό Χωριό Φιλύρου και Ορφανοτροφείο Θηλέων ΜΕΛΙΣΣΑ, χορηγώντας τους κάθε μέρα τα φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα που είναι απαραίτητα για τη σωστή διατροφή τους. Επιπλέον βρίσκεται στο πλευρό άπορων οικογενειών ενισχύοντας Κοινωνικά Παντοπωλεία, Τράπεζα Τροφίμων και άλλους φορείς.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Χαμόγελο του Παιδιού βράβευσε τη ΜΕΒΓΑΛ για την πολύχρονη και συνεχή προσφορά της στις δράσεις του οργανισμού.

Άλλη μια σημαντική πρωτοβουλία της εταιρείας είναι το πρότυπο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα την υγεία και διατροφή, που έχει αναπτύξει για μαθητές όλων των ηλικιακών ομάδων τους οποίους υποδέχεται καθημερινά στις εγκαταστάσεις της στα Κουφάλια Θεσσαλονίκης.

- Εργαζόμενοι

Σε ότι αφορά τους εργαζομένους της, ο χαρακτηρισμός οικογενειακή επιχείρηση περνάει από τη

θεωρία στην πράξη, αφού, παράλληλα με τα προγράμματα στήριξης των οικογενειών τους, η ΜΕΒΓΑΛ προωθεί τον εθελοντισμό, μεριμνά για την ασφάλεια και την περίθαλψη των ανθρώπων της, καθώς και για την ανάπτυξη και εκπαίδευση τους επιδοτώντας προγράμματα εκμάθησης ξένων γλωσσών, ηλεκτρονικών υπολογιστών αλλά και μεταπτυχιακών σπουδών.

- Τοπική Κοινωνία

Η ΜΕΒΓΑΛ συμβάλλει καθοριστικά στις τοπικές κοινωνίες όπου έχει δραστηριότητα και ενισχύει την τοπική ανάπτυξη αναπτύσσοντας σταθερές οικονομικές συνεργασίες με πλήθος τοπικών φορέων, κτηνοτρόφων, εργαζομένων και προμηθευτών.

Παράλληλα ενισχύει με χορηγίες τους τοπικούς αθλητικούς συλλόγους διαφόρων αθλημάτων και συμμετέχει ενεργά στα πολιτιστικά δρώμενα με χορηγίες σε συλλόγους και σχολεία.

- **Δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τον εορτασμό των 70 χρόνων από την ίδρυση της Εταιρείας**
- Bonus σε όλους τους εργαζόμενους ΜΕΒΓΑΛ, για την συμβολή τους στην καλή πορεία της εταιρείας
- Κιβωτός του Κόσμου: Δημιουργία στέγης στους Αμπελόκηπους Αττικής, που θα φιλοξενήσει 25 παιδιά
- Καρδιές για όλους: Κάλυψη εξόδων για χειρουργική επέμβαση τριών παιδιών με συγγενείς καρδιοπάθειες
- Στήριξη παραολυμπιονίκη (αγορά τεχνητών μελών για αθλητισμό για τα επόμενα τρία χρόνια)
- Αγορά εξοπλισμού εργαστηρίου φυσικών επιστημών στο κολέγιο Ανατόλια
- Στήριξη συναυλίας στο Μέγαρο Μουσική Θεσσαλονίκης για την ενίσχυση του Συλλόγου ΣΤΟΡΓΗ
- Τοπική κοινωνία: αγορά εξοπλισμού για τις προπονήσεις της ομάδας ΕΝ ΧΟΡΩ Κουφαλιών
- Δωρεά μέσων προστασίας (χειρουργικές μάσκες) στο νοσοκομείο Μολάων (Λακωνία)

- Περιβάλλον

Πέραν των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, από το 1950 η ΜΕΒΓΑΛ προσφέρει με ιδιαίτερη φροντίδα στην ελληνική οικογένεια φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα που είναι απαραίτητα μια υγιεινή, ισορροπημένη διατροφή και παράλληλα, ως ενεργό και αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη και εφαρμόζει καλές πρακτικές για την κοινωνία και το περιβάλλον.

Ε. ΛΟΙΠΑ

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Ως προς τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις σημειώνεται ότι έχει ασκηθεί αγωγή κατά της εταιρείας από τέως μέλος του Δ.Σ. «για καταβολή ποσού 1.091.308,55 €, νομιμότοκα από 27/9/2011 ως αποζημίωση λόγω

καταγγελίας της από 1/12/2011 σύμβασης ανεξαρτήτων υπηρεσιών με την εταιρεία.». Πρωτόδικα η αγωγή απορρίφθηκε. Κατατέθηκε έφεση η συζήτηση της οποίας είχε προσδιοριστεί για τις 24/4/2015 κι επαναπροσδιορίστηκε στη δικάσιμο της 1/12/2017. Επί της εφέσεως αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθμόν 2845/2018 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία απορρίπτει την έφεση. Επί της απόφασης αυτής ο αντίδικος άσκησε αναίρεση. Κατά τους νομικούς οι πιθανότητες ευδοκίμησης της αναίρεσης είναι περιορισμένες.

Ως προς τις ενδεχόμενες απαιτήσεις θα πρέπει να επισημανθεί η παρακάτω περίπτωση:

Με την υπ' αριθ. 369/ν/2007 απόφαση της Επιτροπής ανταγωνισμού, επιβλήθηκε στην ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. πρόστιμο ύψους 13.280.289,58 ευρώ για οριζόντιες συμπράξεις στον τομέα των γαλακτοκομικών και με την υπ' αριθ. 373/ν/2007 απόφαση της ίδιας επιτροπής επεβλήθη πρόστιμο 3.047.955,00 ευρώ, για κάθετες συμπράξεις. Κατά των ανωτέρω αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού ασκήθηκαν προσφυγές ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με αίτημα την ολική ακύρωσή τους άλλως επικουρικά την τροποποίηση των αποφάσεων και ειδικότερα την μείωση των προστίμων στο ελάχιστο. Παράλληλα υποβλήθηκαν στον Πρόεδρο του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης των αποφάσεων 369/ν/2007 και 373/ν/2007 μέχρι την έκδοση αποφάσεων επί των ανωτέρω προσφυγών και εκδόθηκαν:

Α) η υπ' αριθ. 12/2008 απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία ανεστάλη η εκτέλεση ποσού 10.000.000 ευρώ της απόφασης 369/ν/2007 μέχρι εκδόσεως απόφασης επί της προσφυγής που ασκήθηκε και

Β) η υπ' αριθ. 14/2008 απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με την οποία ανεστάλη η εκτέλεση ποσού 2.000.000 ευρώ της απόφασης 373/ν/2007 μέχρι εκδόσεως της απόφασης επί της προσφυγής που ασκήθηκε.

Τα ποσά των προστίμων, για τα οποία δεν δόθηκε αναστολή εκτέλεσης συνολικού ύψους 4.452.122,55 ευρώ (μαζί με τα αναλογούντα χαρτόσημα) καταβλήθηκαν στη χρήση 2008. Επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της υπ' αριθ. 369/ν/2007 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού εκδόθηκε η με αριθμό 1682/2009 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (τμήμα 13ο Τριμελές) με την οποία περιόρισε το ύψος του προστίμου στο ποσό των 5.643.513,00 ευρώ (από το αρχικό ποσό των 13.280.289,58 που είχε επιβληθεί με την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού). Σε εκτέλεση της απόφασης αυτής καταβλήθηκαν 1.564.268,98 ευρώ (μαζί με τα αναλογούντα χαρτόσημα). Επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της υπ' αριθ. 373/ν/2007 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού εκδόθηκε η με αριθμό 2891/2009 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (τμήμα 13ο Τριμελές) , με την οποία περιορίστηκε το πρόστιμο στο ποσό των 1.584.133,00 ευρώ (από το αρχικό ποσό των 3.047.955,00 που είχε επιβληθεί με την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού). Η καταβολή του ανεξόφλητου μέρους του προστίμου αυτού ύψους 560.027,20 ευρώ μαζί με τα αναλογούντα χαρτόσημα , έγινε τον Ιανουάριο του 2010. Επί των ανωτέρω δύο αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών έγιναν αιτήσεις αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – τμήμα Β.

Με την με αριθμό 2774/2014 απόφαση του συμβουλίου επικρατείας απορρίφθηκε η αίτηση αναίρεσης της με αριθμό 1682/2009 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών για τις οριζόντιες συμπράξεις

Η αίτηση αναίρεσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά της με αριθμό 2891/2009 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (κάθετες συμπράξεις) συζητήθηκε στις 17.10.2018. Κατά τους νομικούς βάσιμα αναμένεται η ευδοκίμηση έστω και μέρους των προβαλλομένων αιτιάσεων – λόγων αναίρεσης κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Οι παραπάνω καταβολές (συμπεριλαμβανομένου του χαρτοσήμου) συνολικού ποσού € 7.412.090,43 καταχωρήθηκαν σε λογαριασμό επίδικων απαιτήσεων. Η Εταιρεία έχει σχηματίσει ισόποση πρόβλεψη απομείωσης της απαίτησης αυτής. Η τυχόν επιστροφή οποιουδήποτε ποσού θα αυξήσει μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων την καθαρή θέση της Εταιρείας.

Φορολογικές υποχρεώσεις

Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Για τις εταιρείες του Ομίλου με έδρα την Ελλάδα, οι οποίες πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2014 έως 2018 βάσει των διατάξεων του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α παρ.1.

Για τη χρήση 2019, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης της Εταιρείας βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2019. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιριών του Ομίλου με έδρα την Ελλάδα αναλύονται εξής :

Εταιρείες Ομίλου	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε	2014 – 2019
ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	2014 – 2019
ΕΒΡΟΓΑΛ Α.Β.Ε.Ε.	2014 - 2019

Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Επί των ακινήτων και των εγκαταστάσεων του εργοστασίου στα Κουφάλια Θεσσαλονίκης υπάρχουν προσημειώσεις συνολικού ύψους 65.205.350,00 ευρώ σε εξασφάλιση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου.

Άλλες πληροφορίες

Η θυγατρική Εταιρεία «ΕΒΡΟΓΑΛ ΑΒΕΕ» που κατά κύριο λόγο ασχολείται με την παραγωγή τυροκομικών και γιαούρτης, διαθέτοντας τον απαραίτητο εξοπλισμό και εγκαταστάσεις, έχει διακόψει οποιαδήποτε δραστηριότητα.

Η συγγενής Εταιρεία «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΓΑΛΑΚΤ.ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΕ» που ασχολείται με την παραγωγή παστεριωμένου εμφιαλωμένου γάλακτος για λογαριασμό της «ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.» έχει διακόψει την παραγωγική της δραστηριότητα της από το Β' εξάμηνο του 2013.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού / Επίδραση Πανδημίας COVID-19

Το 2019 διατηρήθηκε η αναπτυξιακή πορεία της χώρας, όπου παρουσιάστηκε – σε σταθερές τιμές – ανάπτυξη του ΑΕΠ κατά 1,9% με παράλληλη βελτίωση βασικών οικονομικών δεικτών, όπως είναι η αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης, η μείωση της ανεργίας κλπ.

Αντίστοιχες και καλύτερες ήταν οι προβλέψεις για τις προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας για το 2020, με το οικονομικό κλίμα στις αρχές του έτους να έχει καταγράψει σημαντική βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, σε συνδυασμό με τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, επίδρασαν αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο και ειδικότερα για την Ελλάδα ανετράπη το θετικό κλίμα που είχε δημιουργηθεί.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις το ΑΕΠ κατά το 2020 θα παρουσιάσει μείωση μεταξύ 5% - 10% και θα είναι αποτέλεσμα που προέρχεται σχεδόν από το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, με τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της ψυχαγωγίας να επηρεάζονται περισσότερο.

Με βάση τα παραπάνω και δεδομένου ότι η διαδικασία άρσης των μέτρων περιορισμού της εξάπλωσης της πανδημίας δεν έχει ολοκληρωθεί, το πλαίσιο επιστροφής στην κανονικότητα δεν έχει πλήρως καθορισθεί ενώ τα μέτρα στήριξης της Πολιτείας προς τις πληγείσες εταιρίες δεν έχουν ανακοινωθεί στο σύνολό τους, υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα για τη διάρκεια και την έκταση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας και δημιουργούνται πιθανοί παράγοντες κινδύνου που δύναται να επηρεάσουν κλάδους δραστηριότητας του Ομίλου ΜΕΒΓΑΛ.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογώντας όλα τα νέα δεδομένα, λαμβάνει μέτρα αντιμετώπισης προκειμένου να περιορίσουν την επίδραση της πανδημίας στη λειτουργία του Ομίλου, με στόχο να διασφαλιστεί η επιχειρησιακή του συνέχεια. Ειδικότερα, η επίδραση της πανδημίας καθώς και τα μέτρα αντιμετώπισης αυτής, εφαρμόζονται στους ακόλουθους τομείς :

❖ **Ανθρώπινο Δυναμικό – Παραγωγική Δραστηριότητα**

Με γνώμονα την προστασία του Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου και την απρόσκοπτη λειτουργία των παραγωγικών του μονάδων πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και του Υπουργείου Υγείας:

1. Συστηματική ενημέρωση για τους τρόπους πρόληψης και προστασίας των εργαζομένων και των οικογενειών τους, ακολουθώντας τις οδηγίες του ΕΟΔΥ,
2. Ορίστηκε διαδικασία αντιμετώπισης και παρακολούθησης των περιπτώσεων αιφνίδιας αδιαθεσίας ή συμπτωμάτων λοίμωξης του αναπνευστικού εργαζομένων, μελών της οικογένειάς τους ή του άμεσου περιβάλλοντός τους καθώς και εργαζομένων που επέστρεψαν από ταξίδι τους στο εξωτερικό,
3. Χορηγήθηκαν άδειες ειδικού σκοπού,
4. Εφαρμογή της ευέλικτης μορφής εργασίας-τηλεργασίας για το μεγαλύτερο ποσοστό του διοικητικού δυναμικού,
5. Τηρήθηκαν όλες οι αποφάσεις του ΕΟΔΥ και του Υπουργείου Υγείας σχετικά με της ευπαθείς ομάδες,
6. Εντατική καθημερινή καθαριότητα και απολύμανση σε όλους τους χώρους των εγκαταστάσεων και των λεωφορείων που μεταφέρουν το προσωπικό,
7. Μείωση του αριθμού προσωπικού που μεταφέρεται με το λεωφορείο,
8. Διάθεση ατομικών μέσων προστασίας και αντισηπτικού υγρού για τακτική χρήση τόσο από τους εργαζόμενους, όσο και από τους επισκέπτες,
9. Επαναπρογραμματισμός των παραγωγικών βαρδιών έτσι ώστε να μειωθεί ο συνωστισμός του προσωπικού,
10. Απολύμανση όλων των υλικών, αναλωσίμων και ανταλλακτικών που παραλαμβάνονται από χώρες του εξωτερικού και μη,
11. Διακοπή επισκέψεων από εξωτερικούς συνεργάτες και επισκέπτες και

12. Αναστολή όλων των επαγγελματικών ταξιδιών εντός και εκτός Ελλάδας

❖ Πωλήσεις – Λειτουργική Κερδοφορία

Από τον Μάρτιο άρχισαν να διαφαίνονται οι επιπτώσεις της πανδημίας στις πωλήσεις του Ομίλου.

Για τον Όμιλο ΜΕΒΓΑΛ, τα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας, όπως ενδεικτικά ο περιορισμός των μετακινήσεων, είχαν θετική επίδραση στις πωλήσεις, παρουσιάζοντας αυξητική τάση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κατά τον Απρίλιο οι πωλήσεις κινήθηκαν στα επίπεδα των πωλήσεων του 2019, παρουσιάζοντας αυξητικές τάσεις κυρίως σε προϊόντα υψηλής αποθεματοποίησης.

Για το υπόλοιπο του έτους, λόγω των ειδικών συνθηκών και όσο υπάρχει η αβεβαιότητα για την “επόμενη μέρα”, είναι δύσκολο να γίνουν λεπτομερείς προβλέψεις για την πορεία των πωλήσεων. Βασικοί παράγοντες όπως ενδεικτικά η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, η πορεία του τουρισμού, η πιθανότητα επανεμφάνισης 2ου κύματος της πανδημίας καθώς και η εύρεση φαρμάκου/ εμβολίου που θα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον COVID-19, θα έχουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της πορείας των πωλήσεων. Παρ’ όλα αυτά και λαμβάνοντας υπόψη ότι από τα μέσα Μαΐου τα περιοριστικά μέτρα έχουν αρχίσει να αίρονται με σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα, οι αρχικές εκτιμήσεις της διοίκησης του Ομίλου είναι ότι παρ’ όλο που προβλέπεται μείωση του αριθμού των επισκεπτών της χώρας λόγω τουρισμού, οι πωλήσεις θα κινηθούν περίπου στα επίπεδα του 2019

Στα πλαίσια περιορισμού των αρνητικών επιδράσεων στις πωλήσεις, η διοίκηση του Ομίλου ήταν και παραμένει σε επαγρύπνηση με στόχο να προσαρμόσουν άμεσα τη λειτουργία των εταιριών στα νέα δεδομένα, ξεκινώντας από την εφοδιαστική αλυσίδα μέχρι και το τελικό στάδιο εξυπηρέτησης των καταναλωτών.

Αντίστοιχα, σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας για όλους τις εταιρείες του Ομίλου εφαρμόστηκαν μέτρα περιορισμού του λειτουργικού κόστους (δαπάνες διαφήμισης, διοίκησης κλπ.) και τα οποία αναπροσαρμόζονται με βάση τις νέες εξελίξεις και δεδομένα αγοράς.

Στην βάση των ανωτέρω γεγονότων, παραδοχών και εκτιμήσεων που βασίζονται στις έως σήμερα διαθέσιμες πληροφορίες, στον Όμιλο ΜΕΒΓΑΛ δεν αναμένεται μείωση του «EBITDA» για την χρήση 2020 (χωρίς να αποκλείεται και πιθανή αύξησή του σε σχέση με το 2019).

Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς η υγειονομική κρίση είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

❖ Ρευστότητα – Χρηματοοικονομική Θέση

Με βάση το βασικό σενάριο εξόδου από την πανδημία και επιστροφής στην κανονικότητα που επεξεργάζεται η διοίκηση του Ομίλου ΜΕΒΓΑΛ, εκτιμάται ότι δεν θα προκύψουν ουσιώδη θέματα ρευστότητας. Τα μέτρα συγκράτησης των λειτουργικών δαπανών, επανασχεδιασμού των επενδυτικών πλάνων σε συνδυασμό με την καθημερινή αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών και πιθανής αξιοποίησης των εργαλείων εύρεσης ρευστότητας που παρέχει το χρηματοπιστωτικό σύστημα

(γραμμές factoring κλπ.) συντελούν στο να διασφαλιστεί η απαραίτητη ρευστότητα προκειμένου να καλυφθούν όλες οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Ομίλου.

ΣΤ. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη γίνονται με βάση την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού. (Παρατίθενται αναλυτικά τα στοιχεία των συναλλαγών αυτών στη Σημείωση 27 των Οικονομικών Καταστάσεων).

Κουφάγια, 5 Ιουνίου 2020

Εκ μέρους του Δ.Σ.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ.**

**Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

**ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 697865**

**ΜΑΡΙΑ ΧΑΤΖΑΚΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 678569**

ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ – ΜΕΒΓΑΛ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ - ΜΕΒΓΑΛ - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ - ΜΕΒΓΑΛ - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη

για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα..
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών

και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1) Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν.4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2019.

β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ - ΜΕΒΓΑΛ - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2) Ίδια Κεφάλαια και Σχετικές Απαιτήσεις του Ν 4548/2018

Την 16/12/2019 αποφασίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο η μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ποσό ευρώ 12.670 χιλ. € με ισόποσο συμψηφισμό ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Η απόφαση τελεί υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης βάσει του άρθρου 29 του Ν.4548/2018.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2020

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χρήστος Βαργιεμέζης

A.M. Σ.Ο.Ε.Λ. 30891

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 58, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Πωλήσεις	5	113.667	111.794	113.667	111.794
Κόστος πωλήσεων	8	(83.969)	(81.768)	(83.969)	(81.768)
Μικτό κέρδος		29.699	30.026	29.699	30.026
Έξοδα διοίκησης/διάθεσης & Ερευνών	8	(23.882)	(23.550)	(24.094)	(24.156)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης	9	(193)	(621)	(165)	(633)
Κέρδη/(ζημίες) συμμετοχών σε συγγενείς	15	1	(5)	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)	10	(2.498)	(2.485)	(2.498)	(2.485)
Κέρδη/ (Ζημίες) προ φόρων		3.125	3.364	2.942	2.751
Φόρος εισοδήματος	11	(1.088)	(2.620)	(1.086)	(2.556)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) χρήσεως		2.037	745	1.855	195
Κατανεμημένα σε :					
Μετόχους της εταιρείας		2.037	745	1.855	195
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	-	-	-
		2.037	745	1.855	195
Κατάσταση συνολικού εισοδήματος					
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος		2.037	745	1.855	195
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά το φόρο εισοδήματος που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση		30	369	30	369
Συναλλαγματικές Διαφορές		(68)	67	-	-
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος		1.999	1.181	1.885	564
Κατανεμημένα σε :					
Μετόχους της εταιρείας		1.999	1.181	1.885	564
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	-	-	-
		1.999	1.181	1.885	564

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημ.	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια στοιχεία	12	45.603	47.246	45.421	47.032
Ασώματα πάγια στοιχεία	13	186	198	186	198
Δικαιώματα Χρήσης Στοιχείων Ενεργητικού	3γ	676	-	676	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	14	-	-	1	1
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	15	159	158	233	233
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	16	88	88	88	88
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11	-	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	19	213	211	210	208
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		46.925	47.901	46.815	47.760
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	18	9.297	10.377	9.297	10.374
Εμπορικές και Λοιπές απαιτήσεις	19	31.163	27.879	35.721	32.419
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	17	19	0	19	0
Χρηματικά διαθέσιμα	20	1.223	1.673	1.220	1.671
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		41.701	39.928	46.257	44.464
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		88.626	87.829	93.071	92.223
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής					
Μετοχικό Κεφάλαιο	21	6.565	19.235	6.565	19.235
Λοιπά αποθεματικά	22	18.336	18.336	18.336	18.336
Συναλλαγματικές Διαφορές	22	11	79	-	-
Αποτελέσματα εις νέο		(21.591)	(36.328)	(17.873)	(32.428)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		3.321	1.321	7.027	5.142
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	-	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		3.321	1.321	7.027	5.142
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	23	2.230	2.218	2.230	2.218

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	26	49.447	51.621	49.447	51.621
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις Χρηματοδοτικών Μισθώσεων	3γ	459	-	459	-
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	11	1.037	511	1.037	511
Επιχορηγήσεις	24	241	381	241	381
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		53.414	54.730	53.414	54.730
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	25	24.694	24.106	25.433	24.679
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	26	2.174	1.630	2.174	1.630
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	26	4.266	6.041	4.266	6.041
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	3γ	227	-	227	-
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι		531	-	530	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		31.891	31.778	32.629	32.350
Σύνολο υποχρεώσεων		85.305	86.508	86.044	87.081
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		88.626	87.829	93.071	92.223

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Συναλλαγματικές Διαφορές	Σωρευμένα κέρδη/(ζημίες)	Σύνολο Καθαρής Θέσης
Υπόλοιπο, 1 Ιανουαρίου 2019	19.235	18.336	79	(36.328)	1.321
Μεταβολές ιδίων κεφαλαίων χρήσης:					
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(12.670)	-	-	12.670	-
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	6.565	18.336	79	(23.658)	1.321
Κέρδη/(ζημίες) χρήσεως	-	-	-	2.037	2.037
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Αναλογιστικά αποτελέσματα	-	-	-	30	30
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	(68)	-	(68)
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης	-	-	(68)	30	(38)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2019	6.565	18.336	11	(21.591)	3.321

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Συναλλαγματικές Διαφορές	Σωρευμένα κέρδη/(ζημίες)	Σύνολο Καθαρής Θέσης
Υπόλοιπο, 1 Ιανουαρίου 2018	19.235	18.336	853	(38.284)	140
Μεταβολές ιδίων κεφαλαίων χρήσης:					
Μεταφορές	-	-	(842)	842	-
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	19.235	18.336	12	(37.442)	140
Κέρδη/(ζημίες) χρήσεως	-	-		745	745
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Αναλογιστικά αποτελέσματα	-	-	-	369	369
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	67	-	67
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης	-	-	67	369	436
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2018	19.235	18.336	79	(36.328)	1.321

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Σωρευμένα κέρδη/(ζημίες)	Σύνολο Καθαρής Θέσης
Υπόλοιπο, 1 Ιανουαρίου 2019	19.235	18.336	(32.428)	5.142
Μεταβολές ιδίων κεφαλαίων χρήσης:				
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(12.670)	-	12.670	-
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	6.565	18.336	(19.758)	5.142
Κέρδη/(ζημίες) χρήσεως	-	-	1.855	1.855
Λοιπά συνολικά έσοδα:				
Αναλογιστικά αποτελέσματα	-	-	30	30
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης	-	-	30	30
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2019	6.565	18.336	(17.873)	7.028

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Σωρευμένα κέρδη/(ζημίες)	Σύνολο Καθαρής Θέσης
Υπόλοιπο, 1 Ιανουαρίου 2018	19.235	18.336	(32.993)	4.578
Μεταβολές ιδίων κεφαλαίων χρήσης:				
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	-	-	-
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	19.235	18.336	(32.993)	4.578
Κέρδη/(ζημίες) χρήσεως	-	-	195	195
Λοιπά συνολικά έσοδα:				
Αναλογιστικά αποτελέσματα	-	-	369	369
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης	-	-	369	369
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2018	19.235	18.336	(32.428)	5.142

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως 31.12.2019	31.12.2018	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως 31.12.2019	31.12.2018
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων	3.125	3.364	2.942	2.751
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	4.338	3.987	4.338	3.987
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(140)	(147)	(140)	(147)
Προβλέψεις χρήσεως	391	46	389	87
Κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	(65)	-	(65)	-
Αποτελέσματα από επενδυτικές δραστηριότητες	(19)	(335)	(18)	(340)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα (καθαρά)	2.517	2.432	2.517	2.432
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης	10.148	9.349	9.962	8.771
(Αύξηση)/Μείωση σε:				
Αποθέματα	945	823	945	823
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(3.382)	3.806	(3.420)	5.508
Αύξηση/(Μείωση) σε:				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	(571)	(5.837)	(410)	(7.026)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(2.121)	(2.432)	(2.121)	(2.432)
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες	(63)	(65)	-	-
Ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	4.956	5.644	4.956	5.643
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων	(1.667)	(2.465)	(1.667)	(2.465)
Πώληση ενσώματων και άυλων παγίων	157	447	157	447
Ταμειακές εκροές για επενδυτικές δραστηριότητες	(1.510)	(2.018)	(1.510)	(2.018)
Ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες				
Εξοφλήσεις δανείων	(3.682)	(4.091)	(3.682)	(4.091)
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων	(214)	-	(214)	-
Ταμειακές εκροές για χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	(3.896)	(4.091)	(3.896)	(4.091)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(450)	(466)	(450)	(466)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	1.673	2.139	1.670	2.136
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	1.223	1.673	1.220	1.670

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της “ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.” (η Εταιρεία) και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (ο Όμιλος) με ημερομηνία 31^η Δεκεμβρίου 2019, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»).

Η «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ – ΜΕΒΓΑΛ – ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ.» με διακριτικό τίτλο ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ συστάθηκε το 1976 ΦΕΚ 2594/28-9-1976 και προέρχεται από μετατροπή της Ομόρρυθμης Εταιρείας με την επωνυμία ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ - Κωνσταντίνος Χατζάκος και Χρήστος Χατζηθεοδώρου.

Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στα Κουφάλια Θεσσαλονίκης όπου βρίσκονται οι βιομηχανικές της εγκαταστάσεις σε οικόπεδο 232 στρεμμάτων.

Η Εταιρεία είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 8549/62/Β/86/384 και στο ΓΕΜΗ με αριθμό **057242004000** και η διεύθυνσή της στο διαδίκτυο (site) είναι www.mevgal.gr

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του καταστατικού της η χρονική διάρκειά της Εταιρείας είναι 80ετής που άρχισε την 28^η Σεπτεμβρίου 1976.

Σκοπός της Εταιρείας Ο σκοπός και οι βασικές δραστηριότητες της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 3 του καταστατικού της, είναι:

Η συγκέντρωση γάλακτος και η βιομηχανική επεξεργασία του για παραγωγή και εμπορία γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς επίσης και η εμπορία ομοειδών προϊόντων παραγωγής τρίτων.

Δραστηριότητες της Εταιρείας

- Η Εταιρεία για την εκπλήρωση του σκοπού της, δραστηριοποιείται τόσο στην ελληνική αγορά όσο και στο εξωτερικό.

Τα προϊόντα της διατίθενται στην Ελληνική Αγορά:

α. με τα ιδιόκτητά της Υποκαταστήματα

1. Υποκ/μα Θεσσαλονίκης - Σοφοκλή Βενιζέλου 23 Μενεμένη
2. Υποκ/μα Χανίων - Χανιά Κρήτης
3. Υποκ/μα Χαλκιδικής - 1ο χλμ Ν. Μουδανίων –Τρίγλιας
4. Υποκ/μα Ξάνθης - ΒΙ.ΠΕ. Ξάνθης

β. με τα ενοικιαζόμενα Υποκ/τα

1. Υποκ/μα Κατερίνης - 1ο χλμ Κατερίνης – Ν.Εφέσσου
2. Υποκ/μα Ηρακλείου - 1ο χλμ Ηρακλείου Φοινικιάς

γ. με δίκτυο 54 αντιπροσώπων σε όλη την Ελλάδα .

Από το 1985 έχει αναπτύξει εξαγωγική δραστηριότητα και τα προϊόντα της εξάγονται σε 35 χώρες σε όλο τον κόσμο.

Οι εξαγωγές για τη χρήση 2019 αποτελούν 31,2% του κύκλου εργασιών της εταιρείας.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Χριστόδουλος Αντωνιάδης	Πρόεδρος του Δ.Σ.
Μαρία Χατζάκου	Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.& Διευθύνουσα Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος Χατζάκος	Μέλος του Δ.Σ.
Γεώργιος Γουλιέλμος	Μέλος του Δ.Σ.
Μιχαήλ Φυτάς	Μέλος του ΔΣ

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας της 41ης εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 5^η Ιουνίου 2020 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων.

2. ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

2.1 ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις καλύπτουν την ετήσια χρήση από 1 Ιανουαρίου 2019 έως 31 Δεκεμβρίου 2019 και έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές αρχές και μεθόδους αποτίμησης που ακολουθήθηκαν για την ετοιμασία και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, προσαρμοσμένων με τα νέα Πρότυπα και τις Αναθεωρήσεις που επιτάσσουν τα Δ.Π.Χ.Α. για τις χρήσεις που άρχισαν την 1^η Ιανουαρίου 2019. Όπου ήταν αναγκαίο, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναταξινομηθεί για να συμφωνούν με τυχόν αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσας χρήσης. Διαφορές που τυχόν παρουσιάζονται μεταξύ των κονδυλίων στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων κονδυλίων στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας και αφού έχει ληφθεί υπόψη η επεξηγηματική σημείωση 28 αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και συγκεκριμένες υποχρεώσεις, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., απαιτεί τη χρήση κρίσιμων λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης απαιτείται η κρίση της Διοίκησης στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών που έχουν υιοθετηθεί. Οι τομείς που απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση ή είναι εξαιρετικά πολύπλοκοι ή οι τομείς όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις, αναφέρονται κατωτέρω στις “Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης” στη Σημείωση 3.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε., ενέκρινε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2019, την 5^η Ιουνίου 2020. Επισημαίνεται ότι οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της μητρικής.

Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Η Εταιρεία τηρεί τα λογιστικά της βιβλία και στοιχεία και συντάσσει τις οικονομικές της καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 ο οποίος αντικατέστησε τον ΚΝ. 2190/1920, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας εφόσον και όπου αυτό ήταν απαιτητό.

Αρχής γενομένης την 1^η Ιανουαρίου 2010, η Εταιρεία συντάσσει οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των ΔΠΧΑ, όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξακολουθώντας όμως να τηρεί τα λογιστικά της βιβλία και στοιχεία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4548/2018 ο οποίος

αντικατέστησε τον κωδ. Ν. 2190/1920 καθώς και σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2010 και εφεξής, κατά τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας που προκύπτουν από τα λογιστικά της βιβλία προσαρμόζονται και αναμορφώνονται μέσω συγκεκριμένων έξω-λογιστικών εγγραφών προσαρμογής ώστε να ευθυγραμμιστούν με τις διατάξεις των ΔΠΧΑ.

Κατά συνέπεια, όλα τα αναθεωρημένα ή νεοκδοθέντα Πρότυπα που έχουν εφαρμογή στην Εταιρεία και ισχύουν για χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και που έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της κλειόμενης χρήσης 2019 και των συγκριτικών οικονομικών καταστάσεων της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018.

2.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά τη προετοιμασία των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

(α) Βάση Ενοποίησης: Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε., καθώς και όλων των θυγατρικών εταιρειών, στις οποίες έχει τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου. Ο έλεγχος υφίσταται, όταν η ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. μέσω άμεσης ή έμμεσης κατοχής, διατηρεί την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου, ή, έχει τη δύναμη άσκησης ελέγχου στο Διοικητικό Συμβούλιο των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται, από την ημερομηνία που ο ουσιαστικός έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται, από την ημέρα κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Όλες οι ενδοομιλικές συναλλαγές και υπόλοιπα, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα ενδοομιλικά κέρδη/(ζημίες), έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί, έτσι ώστε, να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Παραθέτουμε πλήρη λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών, μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής και δικαιώματα ψήφου του Ομίλου.

Επωνυμία ενοποιούμενης Εταιρείας	Ποσοστό συμμετοχής	Είδος συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	100 %	Άμεση	Ολική
ΕΒΡΟΓΑΛ ΑΒΕΕ	100%	Άμεση	Ολική
MEVGAL UK LIMITED	100%	Άμεση	Ολική

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

Η Εταιρεία “ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ” ιδρύθηκε στις 12/10/1990 με την επωνυμία ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΕΠΕ. Το σύνολο των εταιρικών της μεριδίων αποκτήθηκε από την ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ στις 08/11/1995. Η έδρα της εταιρείας είναι στην Α’ ΒΙ.ΠΕ. Βόλου.

Η εταιρεία «ΕΒΡΟΓΑΛ ΑΒΕΕ» ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 1998. Τον Νοέμβριο του 2003 το σύνολο του μετοχικού της κεφαλαίου αποκτήθηκε από την ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ. Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στον Δήμο Φερών Έβρου και σε ιδιόκτητο οικόπεδο 14.425 τετραγωνικών μέτρων όπου είναι και οι βιομηχανικές της εγκαταστάσεις. Έχει διακοπεί η οποιαδήποτε δραστηριότητα της εταιρείας εν αναμονή αποφάσεων για το ρόλο της στην αναδιάρθρωση του Ομίλου.

Η ΜΕΒΓΑΛ συμμετέχει και στις παρακάτω εταιρείες με ποσοστό 100%, οι οποίες δεν ενοποιούνται για το λόγο ότι βρίσκονται σε αδράνεια και αναμένεται στο επόμενο χρονικό διάστημα η εκκαθάρισή τους:

- Η εταιρεία MEVGAL USA INC ιδρύθηκε τον Αύγουστο του 2007 με μοναδική μέτοχο την ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ με έδρα την Νέα Υόρκη των Η.Π.Α με σκοπό την διαμεσολάβηση στις πωλήσεις προϊόντων της ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ στις Η.Π.Α και την διερεύνηση τις τοπικής αγοράς για την επιτόπια παραγωγή γιαουρτιού.
- Η εταιρεία “MEVGAL ENTERPRISES LIMITED” ιδρύθηκε τον Μάιο του 2002 με μοναδική μέτοχο την ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ με έδρα την Λεμεσό της Κύπρου και είναι κάτοχος του συνόλου του κεφαλαίου της MEVGAL BULGARIA EOOD.
- Η εταιρεία “MEVGAL BULGARIA EOOD” τον Ιούνιο του 2002 με μοναδικό εταίρο την MEVGAL ENTERPRISES LIMITED με έδρα το VELINGRAD της Βουλγαρίας και σκοπό την παραγωγή πρώτης ύλης για παραγωγή κίτρινων τυριών. Η εταιρεία σταμάτησε την παραγωγή της το 2005. Εντός του 2014 η Εταιρεία ρευστοποίησε το σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων και εκκρεμούν οι εργασίες της λύσης της.

Στις 27 Μαρτίου 2015 αποφασίστηκε η σύσταση θυγατρικής εταιρείας MEVGAL UK LIMITED, με έδρα το Λονδίνο. Σκοπός της σύστασης, ήταν αρχικά η μεταβίβαση και στη συνέχεια η διαχείριση του συνόλου των εμπορικών σημάτων και των ονομασιών χώρου (domain names) της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.

Στις 29 Μαρτίου 2015 υπήρξε τροποποίηση του αρχικού συμφωνητικού, της 27ης Μαρτίου 2015, μεταξύ της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. και της MEVGAL UK και αφορούσε τόσο την αξία μεταβίβασης των σημάτων όσο και του ποσοστού επί του οποίου θα προσδιορίζεται το δικαίωμα χρήσης των σημάτων, τα οποία και αποφασίστηκε να προσδιοριστούν βάσει εκτίμησης από ανεξάρτητο οίκο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2015.

Με απόφαση του Δ.Σ. της θυγατρικής εταιρείας MEVGAL UK στις 27 Μαρτίου 2015, αποφασίστηκε η εκχώρηση των δικαιωμάτων χρήσης των σημάτων και των domain names στη BARTONS GLOBAL HOLDINGS INC ως εξασφάλιση για τις απαιτήσεις της BARTONS GLOBAL HOLDINGS INC έναντι της ΜΕΒΓΑΛ. Βάσει του ανωτέρω συμφωνητικού η ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα να εκμεταλλεύεται τα δικαιώματα σήματος και των domain names. Τον Απρίλιο του 2017 η Εταιρεία αποπλήρωσε ολοσχερώς το κεφάλαιο και τους αναλογούντες τόκους προς τη BARTONS GLOBAL

HOLDINGS INC, ενώ παράλληλα είχε ανατεθεί σε νομικό γραφείο η διαδικασία άρσης της κυριότητας των σημάτων και της επιστροφής στην κατοχή της Εταιρείας, η οποία επιστροφή θα ολοκληρωθεί μέσα στο 2020.

(β) Συμμετοχές σε Θυγατρικές Εταιρείες (Εταιρικές οικονομικές καταστάσεις): Οι συμμετοχές της μητρικής Εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

(γ) Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες:

(i) Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις: Οι συμμετοχές του Ομίλου σε εταιρείες στις οποίες ασκεί ουσιώδη επιρροή ωστόσο δεν ασκεί έλεγχο και δεν είναι θυγατρικές, λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας υποδηλώνει ουσιώδη επιρροή πάνω σε συγγενή εταιρεία, εκτός αν μπορεί να αποδειχτεί ξεκάθαρα ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Με βάση αυτή τη μέθοδο, η συμμετοχή στην συγγενή καταχωρείται στο κόστος κτήσεως πλέον των μεταβολών στο ποσοστό του Ομίλου στην καθαρή τους θέση μετά την αρχική ημερομηνία κτήσεως, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση αξίας. Η ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων απεικονίζει την αναλογία του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς.

(ii) Εταιρικές οικονομικές καταστάσεις: Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Οι λογιστικές αρχές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Επωνυμία συνδεδεμένης Εταιρείας	Ποσοστό συμμετοχής	Είδος συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑ Α.Ε.	20 %	Άμεση	Καθαρή θέση

Οι οικονομικές χρήσεις των συγγενών επιχειρήσεων συμπίπτουν με αυτή της μητρικής εταιρείας.

(δ) Νόμισμα Λειτουργίας και Παρουσίασης και Μετατροπή Ξένων Νομισμάτων: Το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. των ελληνικών θυγατρικών της καθώς και των θυγατρικών της σε χώρες του εξωτερικού που εντάσσονται στην Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση είναι το Ευρώ (€). Οι συναλλαγές σε άλλα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού που

είναι εκφρασμένα σε άλλα νομίσματα προσαρμόζονται ώστε να αντανakλούν τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα αποτίμησης και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας, καθώς και των εταιριών του Ομίλου.

Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αλλά και από την αποτίμηση τέλους χρήσεως νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα, καταχωρούνται στις συνημμένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, εξαιρουμένων των συναλλαγών που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών που απεικονίζονται στη καθαρή θέση.

Το νόμισμα λειτουργίας των θυγατρικών του Ομίλου σε χώρες του εξωτερικού που δεν εντάσσονται στην Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση είναι κατά κανόνα το επίσημο νόμισμα της εκάστοτε χώρας όπου κάθε θυγατρική λειτουργεί. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων, όλα τα στοιχεία του ισολογισμού αυτών των θυγατρικών, μετατρέπονται σε Ευρώ, με βάση την συναλλαγματική ισοτιμία που βρίσκεται σε ισχύ την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση την μέση σταθμική ισοτιμία κατά την διάρκεια του έτους.

Η σωρευμένη διαφορά που προκύπτει από την ανωτέρω μετατροπή καταχωρείται απευθείας σε ιδιαίτερο κονδύλι των ιδίων κεφαλαίων έως την πώληση, διαγραφή ή από-αναγνώριση κάποιας θυγατρικής, οπότε και μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

(ε) Ασώματα Πάγια Στοιχεία (εκτός υπεραξίας): Τα ασώματα πάγια στοιχεία που αποκτώνται αυτοτελώς (κατά βάση λογισμικά προγράμματα και μισθωτικά δικαιώματα) καταχωρούνται αρχικά στο κόστος κτήσεως, ενώ τα ασώματα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μέσω εξαγορών επιχειρήσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα ασώματα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις τους και μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Όλα τα ασώματα περιουσιακά στοιχεία έχουν προσδιορισμένη διάρκεια ζωής και επομένως αποσβένονται κατά την διάρκειά της. Τα αποσβενόμενα ασώματα περιουσιακά στοιχεία ερευνώνται για απομείωση όταν υφίστανται σχετικές ενδείξεις απομείωσης.

Η απόσβεση των ασώματων παγίων στοιχείων υπολογίζεται με βάση τη σταθερή μέθοδο με συντελεστές οι οποίοι προσεγγίζουν τις ωφέλιμες διάρκειες ζωής των σχετικών ασώματων παγίων στοιχείων.

Οι συντελεστές που χρησιμοποιούνται είναι οι εξής:

Κατηγορία Ασώματου Παγίου Στοιχείου	Ωφέλιμη ζωή σε έτη
Λογισμικά	3-5
Σήματα / Εμπορικές Επωνυμίες	5-10

(στ) Κόστος Έρευνας και Ανάπτυξης Προϊόντων: Το κόστος έρευνας εξοδοποιείται κατά την πραγματοποίησή του. Τα έξοδα ανάπτυξης πραγματοποιούνται κυρίως για την ανάπτυξη νέων

προϊόντων. Τα κόστη που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη ενός ξεχωριστού προγράμματος αναγνωρίζονται σαν ασώματο πάγιο στοιχείο μόνο όταν ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 38 «Άυλα Στοιχεία του Ενεργητικού». Τα έξοδα ανάπτυξης σε ένα επιμέρους έργο αναγνωρίζονται ως ασώματα πάγια όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει: α) ότι είναι εφικτή η τεχνική ολοκλήρωση με σκοπό την εκμετάλλευση (μέσω χρήσης ή πώλησης), β) την πρόθεση και τη δυνατότητα του Ομίλου για την ανωτέρω εκμετάλλευση, γ) τη δημιουργία μελλοντικού οικονομικού οφέλους, δ) τη διαθεσιμότητα των πηγών για την ολοκλήρωση του ασώματος παγίου και ε) τη δυνατότητα αξιόπιστης καταμέτρησης των εξόδων κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης.

Οι λοιπές δαπάνες ανάπτυξης καταχωρούνται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους. Οι κεφαλαιοποιούμενες δαπάνες ανάπτυξης εμφανίζονται στο κόστος τους μειωμένες κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και κατά τις ζημιές απομείωσης τους. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 χρόνια.

Εκτιμάται ότι η παρούσα αξία των αναμενόμενων καθαρών ροών από τη χρήση ή διάθεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων δεν υπολείπεται της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας της 31/12/2019.

(ζ) Αναγνώριση Εσόδων: Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου.

Πώληση αγαθών:

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων τζίρου, κινήτρων πωλήσεων και του αναλογούντα φόρου προστιθέμενης αξίας «ΦΠΑ», αναγνωρίζονται όταν μεταφέρονται στον αγοραστή οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιοκτησία των αγαθών.

Παροχή υπηρεσιών:

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Τόκοι:

Τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την λογιστική αρχή του δεδουλευμένου.

Μερίσματα:

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα απόληψής τους έχει εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα των εταιρειών που το διανέμουν.

(η) Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία: Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία (γήπεδα, κτίρια, μηχανήματα και εξοπλισμός, μεταφορικά μέσα και έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός) αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσής τους.

Ειδικά για τα γήπεδα, τα οικοπέδα και τα κτήρια, κατά την αποτίμησή τους την 1^η Ιανουαρίου 2010, χρησιμοποιήθηκε η εύλογη αξία ως τεκμαρτό κόστος (σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 1). Η αποτίμηση πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές εγνωσμένου κύρους, η δε αρχική υπεραξία αποτίμησης που προέκυψε κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ καταχωρήθηκε στα «Αποτελέσματα εις νέον». Προκειμένου για την μεταγενέστερη επιμέτρηση της αξίας των γηπέδων των οικοπέδων και των κτηρίων, των μηχανημάτων των μεταφορικών μέσων και του λοιπού εξοπλισμού η Εταιρεία υιοθέτησε το μοντέλο κόστους (σύμφωνα με το ΔΛΠ 16) μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Για τα μηχανήματα και μεταφορικά μέσα για τα οποία κατά τις προηγούμενες εφαρμοζόμενες λογιστικές αρχές υπολόγιζε τις αποσβέσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας, η Εταιρεία επέλεξε κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ να επανυπολογίσει τις αποσβέσεις με βάση το χρόνο ωφέλιμης ζωής αυτών, (ΔΠΧΑ 1 παρ.11). Ανάλογα επανυπολογίσθηκαν και οι αποσβέσεις των επιχορηγηθέντων παγίων της κατηγορίας αυτής.

Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτές δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Οι μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές προσθήκες και βελτιώσεις κεφαλαιοποιούνται στο κόστος των αντίστοιχων παγίων εφόσον αυτές πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης.

Το κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις ενός παγίου διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή του ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση του. Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός παγίου περιλαμβάνονται στα ενοποιημένα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.

(θ) Αποσβέσεις ενσώματων παγίων: Οι αποσβέσεις υπολογίζονται βάσει της σταθερής μεθόδου με συντελεστές οι οποίοι αντανakλούν τις ωφέλιμες διάρκειες ζωής των σχετικών παγίων.

Τα ποσοστά που χρησιμοποιήθηκαν είναι τα ακόλουθα:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Ωφέλιμη Ζωή</u>
Κτίρια	25-65 έτη
Μηχανήματα και εξοπλισμός	10 - 22 έτη

Μεταφορικά μέσα

8 - 22 έτη

Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός

3-10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα, τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης.

Η λογιστική αξία ενός πάγιου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του, όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του.

(ι) Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων:

(i) Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού:

Με την εξαίρεση της υπεραξίας, η οποία ελέγχεται για απομείωση σε ετήσια βάση, οι λογιστικές αξίες των λοιπών στοιχείων μακροπρόθεσμου ενεργητικού ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωσής του καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας και της αξίας χρήσεως. Εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από τη πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου. Η αξία χρήσης, είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσοδο που αναμένεται να προκύψει από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

(ii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος ή η Εταιρεία αναμένουν να λάβουν. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτήν, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

(κ) Αποθέματα: Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των ετοιμών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στο τρέχον σημείο εναπόθεσης και επεξεργασίας τους και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα (βασισμένα σε κανονική λειτουργική ικανότητα, αλλά χωρίς να περιλαμβάνει κόστη δανεισμού) και κόστος συσκευασίας. Το κόστος των πρώτων υλών και των ετοιμών προϊόντων καθορίζεται με βάση το μέσο σταθμικό κόστος. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοιμών και ημιτελών προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών

είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία της Εταιρείας. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

(λ) Λογαριασμοί Εισπρακτέοι και Πιστωτική Πολιτική: Οι βραχυπρόθεσμοι λογαριασμοί απαιτήσεων εμφανίζονται στην ονομαστική τους αξία, μετά από προβλέψεις για τυχόν μη εισπρακτέα υπόλοιπα ενώ, οι μακροπρόθεσμοι λογαριασμοί απαιτήσεων, (υπόλοιπα που εκφεύγουν των κανονικών όρων πίστωσης), αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει κριτήρια για τη παροχή πίστωσης στους πελάτες, τα οποία σε γενικές γραμμές βασίζονται στο μέγεθος των δραστηριοτήτων του πελάτη, με παράλληλη εκτίμηση σχετικών οικονομικών πληροφοριών. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται, για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μη διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της.

(μ) Χρηματοοικονομικά Μέσα: Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο σε μία άλλη επιχείρηση.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, ο Όμιλος καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου, ή όταν ο Όμιλος μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας. Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Εκτός από εκείνες τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται με βάση την τιμή συναλλαγής τους σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, και
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα», «Χρηματοοικονομικά έξοδα» και «Χρηματοοικονομικά έσοδα», εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

(ν) Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού: Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και
- εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου.

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

(ξ) Ταξινόμηση και επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων: Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως Ομολογιακά Δάνεια και δάνεια τραπεζών. Οι δανειακές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το

δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δύναται να ταξινομηθούν κατά την αρχική αναγνώριση ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αν ικανοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια.

(α) Η ταξινόμηση αντιστρέφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό τις επιδράσεις της λογιστικής ασυνέπειας (accounting mismatch) που θα προέκυπτε αν η υποχρέωση είχε αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος.

(β) Οι εν λόγω υποχρεώσεις αποτελούν μέρος μιας ομάδας υποχρεώσεων οι οποίες διαχειρίζονται ή αξιολογούνται ως προς την απόδοσή τους στην βάση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις στρατηγικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου.

(γ) Η χρηματοοικονομική υποχρέωση περιέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο το οποίο ταξινομείται και αποτιμάται διακεκριμένα.

(ο) Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα και Μέσα Αντιστάθμισης Κινδύνων: Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία όπως είναι τα προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (currency forwards) και οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps), χρησιμοποιούνται για την διαχείριση του οικονομικού κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της εταιρείας και ειδικότερα για αντιστάθμιση κινδύνων που συνδέονται με διακυμάνσεις επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Σχέση αντιστάθμισης για σκοπούς εφαρμογής της λογιστικής αντιστάθμισης υπάρχει όταν:

- υπάρχει οικονομική σχέση μεταξύ του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης,
- η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου δεν κυριαρχεί στις μεταβολές της τιμής που προκύπτουν από αυτήν την οικονομική σχέση, και
- η αναλογία αντιστάθμισης της σχέσης αντιστάθμισης είναι η ίδια με αυτή που προκύπτει από την ποσότητα του αντισταθμιζόμενου στοιχείου που η οικονομική οντότητα στην πραγματικότητα αντισταθμίζει και την ποσότητα του μέσου αντιστάθμισης που η οικονομική οντότητα στην πραγματικότητα χρησιμοποιεί, για αυτή την αντισταθμιστική σχέση. Ωστόσο, ο σχεδιασμός αυτός δεν πρέπει να αντανakλά μία ανισορροπία μεταξύ των σταθμίσεων του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης, που θα μπορούσε να δημιουργήσει αναποτελεσματικότητα αντιστάθμισης (ανεξάρτητα από το αν θα αναγνωριζόταν ή όχι), η οποία θα οδηγούσε σε ένα λογιστικό αποτέλεσμα ασυμβίβαστο με τους σκοπούς της λογιστικής αντιστάθμισης.

Τα παράγωγα που αποτελούν μέσα αντιστάθμισης αποτιμώνται σε κάθε ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς. Ο λογιστικός χειρισμός των μεταβολών στην εύλογη αξία εξαρτάται από τον τύπο της αντιστάθμισης. Για τους σκοπούς της αντισταθμιστικής λογιστικής, η αντιστάθμιση χρηματοοικονομικού κινδύνου ταξινομείται είτε ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας, όταν αντισταθμίζεται

ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας του καταχωρημένου περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης, ή ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών, όταν αντισταθμίζεται η διακύμανση στις ταμειακές ροές, η οποία μπορεί να προέρχεται από ένα συγκεκριμένο κίνδυνο, άμεσα συσχετιζόμενο με το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης εύλογης αξίας, που πληρούν τα κριτήρια αντισταθμιστικής λογιστικής, τα κέρδη ή οι ζημιές που προέρχονται από την αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία του, καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Το κέρδος ή η ζημιά της αντιστάθμισης που προκύπτει από το αντισταθμισμένο στοιχείο προσαρμόζει την λογιστική αξία του αντισταθμισμένου στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Σε συναλλαγές αντιστάθμισης ταμειακών ροών, τα κέρδη ή οι ζημιές που αφορούν στο αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης και προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία του παράγωγου χρηματοοικονομικού μέσου, καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα σε ένα αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών, ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καταχωρείται απευθείας στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στα λοιπά συνολικά έσοδα αναταξινομείται από τα ίδια κεφάλαια στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και παρουσιάζεται ως προσαρμογή εντός των λοιπών συνολικών εσόδων την περίοδο κατά την οποία ένα αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει τα αποτελέσματα της χρήσης. Ωστόσο, όταν ένα μη χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση αναγνωρίζεται συνεπεία της συναλλαγής αντιστάθμισης, το κέρδος ή η ζημιά που είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στα λοιπά συνολικά έσοδα περιλαμβάνεται στην αρχική επιμέτρηση του αντισταθμισμένου στοιχείου.

Όταν μία προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, οποιαδήποτε σχετικό κέρδος ή ζημιά αναγνωρίσθηκε στα λοιπά συνολικά έσοδα μεταφέρεται απευθείας στα κέρδη ή τις ζημιές. Εάν η σχέση αντιστάθμισης παύει να πληροί τις προϋποθέσεις της αποτελεσματικότητας, η λογιστική αντιστάθμισης διακόπτεται και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές διατηρούνται στο αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών έως ότου η προβλεπόμενη συναλλαγή πραγματοποιηθεί.

(π) Μέθοδοι Επιμέτρησης Εύλογης Αξίας Χρηματοοικονομικών στοιχείων: Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης χωρίς να αφαιρούνται τα έξοδα πώλησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία, οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση γενικά αποδεκτών τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, μοντέλα αποτίμησης παραγώγων και προεξόφληση ταμειακών ροών.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ευρέως αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης για την εκτίμηση της εύλογης αξίας συνηθισμένων προϊόντων, όπως δικαιώματα και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται βασίζονται σε σχετικές μετρήσεις της αγοράς (επιτόκια, τιμές μετοχών κ.λπ.) κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τεχνικές αποτίμησης χρησιμοποιούνται, επίσης, και για την αποτίμηση μη διαπραγματεύσιμων συμμετοχικών τίτλων, καθώς και παραγώγων με υποκείμενο μη διαπραγματεύσιμους συμμετοχικούς τίτλους. Στην

περίπτωση αυτή οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται είναι περισσότερο πολύπλοκες και εκτός από δεδομένα της αγοράς, ενσωματώνουν υποθέσεις και εκτιμήσεις για τις μελλοντικές ταμειακές ροές του τίτλου. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές βασίζονται στις καλύτερες εκτιμήσεις της Διοίκησης και το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο της αγοράς για ένα μέσο με τα ίδια χαρακτηριστικά και κινδύνους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι αξίες που προκύπτουν από τις ευρέως αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων προσαρμόζονται για να αντανakλούν παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά λαμβάνουν υπόψη τους κατά την εκτίμηση της αξίας ενός τίτλου, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος και κίνδυνος εμπορευσιμότητας.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων, που αποτιμώνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης, περιγράφεται ακολούθως. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις του Ομίλου σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής στην αποτίμηση της εύλογης αξίας και επιλέγονται βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε επένδυσης.

Η Εταιρεία σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων διενεργεί τους απαιτούμενους υπολογισμούς αναφορικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών της μέσων. Οι επενδύσεις που αφορούν σε εισηγμένες μετοχές σε χρηματιστήρια εσωτερικού και εξωτερικού αποτιμώνται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές των μετοχών αυτών. Οι επενδύσεις που αφορούν σε μη εισηγμένες μετοχές αποτιμώνται με βάση γενικά αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης τα οποία άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε βασισμένα σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία.

(ρ) Χρηματικά Διαθέσιμα: Ο Όμιλος, θεωρεί τις καταθέσεις όψεως και τους τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου, ως χρηματικά διαθέσιμα. Οι τυχόν τραπεζικές υπεραναλήψεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό δάνεια των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Για τη σύνταξη των καταστάσεων ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα, αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

(σ) Δάνεια (Ομολογιακά και Τραπεζών): Όλες οι δανειακές υποχρεώσεις, καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, το οποίο αντανakλά την εύλογη αξία των εισπρακτέων ποσών, μειωμένη με τα σχετικά άμεσα έξοδα σύναψης. Μετά την αρχική καταχώρηση, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν, ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα, να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης, τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δύναται να ταξινομηθούν κατά την αρχική αναγνώριση σαν αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αν ικανοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια.

- (i) Η ταξινόμηση, αντιστρέφει, ή, μειώνει, σε σημαντικό βαθμό, τις επιδράσεις της λογιστικής ασυνέπειας, (accounting mismatch), που θα προέκυπτε, αν η υποχρέωση είχε αποτιμηθεί στο αναπόσβεστο κόστος.
- (ii) Οι εν λόγω υποχρεώσεις, αποτελούν μέρος μιας ομάδας υποχρεώσεων, οι οποίες, διαχειρίζονται, ή αξιολογούνται, ως προς την απόδοσή τους, στην βάση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις στρατηγικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου.
- (iii) Η χρηματοοικονομική υποχρέωση, περιέχει, ένα ενσωματωμένο παράγωγο, το οποίο ταξινομείται και αποτιμάται διακεκριμένα.

(τ) Κόστη Δανεισμού: Τα κόστη δανεισμού, που μπορεί να κατανεμηθούν άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή, ή παραγωγή, ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, κεφαλαιοποιούνται. Ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις, είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται, μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται, ή για την πώλησή του. Η κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού, παύει, από την ημέρα κατά την οποία ολοκληρώνεται η περίοδος προετοιμασίας και το περιουσιακό στοιχείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρήση που προοριζόταν. Τα κόστη δανεισμού αποσβένονται, σύμφωνα με τις ωφέλιμες διάρκειες ζωής των περιουσιακών στοιχείων στα οποία έχουν κατανεμηθεί.

(υ) Παροχές στο Προσωπικό:

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους, (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης), σε χρήμα και σε είδος, αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της, (προπληρωθέν έξοδο), μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν, εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης, ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης, αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών, όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο, χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες, ή, σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(α) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς, (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα, να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να

καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

(β) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012, η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης, εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία, (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότησή του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος, (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρεία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής, υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας, (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2019, το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών, καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο, περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες απλές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνίστανται, από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19R, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών/ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεσή τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση, πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής, υπολογιζόμενου βάσει

του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,

- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης, την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος, ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση, ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας

(φ) Φόρος Εισοδήματος (Τρέχων και Αναβαλλόμενος):

(i) Τρέχων φόρος εισοδήματος:

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται, βάσει των φορολογικών ισολογισμών κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα, ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει, τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας, όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, προβλέψεις για πρόσθετους φόρους, προσαυξήσεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις και υπολογίζεται, σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

(ii) Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος:

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης σε όλες τις προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές:

- Εκτός εάν η υποχρέωση για αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος προκύπτει από την απόσβεση της υπεραξίας ή την αρχική αναγνώριση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή παθητικού σε μία συναλλαγή, η οποία δεν είναι συνένωση επιχειρήσεων και κατά την στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία.
- Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές απαιτήσεις και φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί, έναντι των εκπιπόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών απαιτήσεων και των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.
- Εκτός της περίπτωσης όπου η απαίτηση για αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος που σχετίζεται με τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές, προκύπτει από την αρχική

αναγνώριση στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού, σε μια συναλλαγή που δεν αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων και τη στιγμή της συναλλαγής, δεν επηρεάζει, ούτε το λογιστικό κέρδος, ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία.

- Αναφορικά με τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και συμμετοχές σε από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες, αναγνωρίζεται απαίτηση από αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, στο βαθμό που είναι πιθανό, ότι, οι προσωρινές διαφορές, θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον και θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος, το οποίο, θα χρησιμοποιηθεί έναντι των προσωρινών διαφορών.
- Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, εκτιμώνται, σε κάθε ημερομηνία του ισολογισμού και μειώνονται στο βαθμό που δεν θεωρείται πιθανό ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων, μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος, μπορεί να χρησιμοποιηθεί.
- Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται, με βάση, τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ την χρήση που η απαίτηση ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές, (και φορολογικούς νόμους), που είναι σε ισχύ, ή έχουν θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.
- Ο φόρος εισοδήματος, που σχετίζεται με στοιχεία, τα οποία έχουν αναγνωρισθεί απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια, καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(χ) Χρηματοδοτικές και Λειτουργικές Μισθώσεις: Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, που μεταφέρουν στην Εταιρεία ή στον Όμιλο ουσιαδώς, όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο πάγιο, κεφαλαιοποιούνται, κατά την έναρξη της μίσθωσης, στην εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου, ή, αν αυτή είναι χαμηλότερη, στη παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις, επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα, χρεώνονται στα αποτελέσματα. Τα κεφαλαιοποιηθέντα μισθωμένα πάγια, αποσβένονται, με βάση, τη μικρότερη περίοδο από την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου, ή, την διάρκεια της μίσθωσης. Μισθώσεις, όπου ο εκμισθωτής, διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου, καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων, αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων, σε σταθερή βάση, κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Για συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης, (sale and leaseback), που συνιστούν χρηματοδοτική μίσθωση, οποιαδήποτε θετική διαφορά υπέρ του προϊόντος της πώλησης του περιουσιακού στοιχείου αυτού, σε σχέση με την λογιστική του αξία, δεν αναγνωρίζεται άμεσα ως έσοδο από την Εταιρεία και εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις ως έσοδο επομένων χρήσεων, το οποίο αποσβένεται, σύμφωνα με την διάρκεια της μίσθωσης.

Αν η εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου, κατά την χρονική στιγμή μίας συναλλαγής πώλησης και επαναμίσθωσης, είναι μικρότερη από την λογιστική αξία του, τότε η ζημία που προκύπτει από την διαφορά, μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας, δεν αναγνωρίζεται αμέσως, εκτός αν υπάρχει απομείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου, οπότε η λογιστική αξία μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

(ψ) Κρατικές Επιχορηγήσεις: Οι επιχορηγήσεις, που αφορούν την επιδότηση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων, αναγνωρίζονται στην εύλογή τους αξία, όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα, ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι λήψης της θα τηρηθούν.

Οι επιχορηγήσεις αυτές καταχωρούνται ως έσοδα επομένων χρήσεων και μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, σε ισόποσες ετήσιες δόσεις, βάσει, της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των επιχορηγούμενων παγίων.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται αφαιρετικά αυτών των εξόδων, κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, για την συστηματική συσχέτισή τους με τα επιχορηγούμενα έξοδα.

(ω) Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις: Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν, ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις, ως αποτέλεσμα προγενέστερων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροής πόρων, τα δε ποσά των υποχρεώσεων μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και προσαρμόζονται έτσι ώστε, να απεικονίζουν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να εκταμιευθεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης. Σχετικά με τις προβλέψεις που αναμένεται να εκκαθαριστούν σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, οπότε η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, τα σχετικά ποσά υπολογίζονται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές, με έναν συντελεστή προ φόρων, ο οποίος, αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος και όπου κρίνεται απαραίτητο, τους κινδύνους που σχετίζονται συγκεκριμένα με την υποχρέωση.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός εάν η πιθανότητα μιας εκροής πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, είναι ελάχιστη. Ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

(αα) Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση: Ο Όμιλος ταξινομεί ένα μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σαν κατεχόμενα προς πώληση, αν η αξία τους αναμένεται να ανακτηθεί κατά κύριο λόγο μέσω διάθεσης των στοιχείων και όχι μέσω της χρήσης τους.

Οι βασικές προϋποθέσεις για να ταξινομηθεί ένα μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα στοιχείων, (περιουσιακών και υποχρεώσεων), σαν κατεχόμενα προς πώληση, είναι, το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα να είναι διαθέσιμα προς άμεση πώληση στην παρούσα τους κατάσταση, η ολοκλήρωση της πώλησης, να εξαρτάται μόνο από συνθήκες που είναι συνήθεις και τυπικές για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων και η πώληση θα πρέπει να είναι εξαιρετικά πιθανή.

Για να θεωρείται η πώληση εξαιρετικά πιθανή θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- να υπάρχει δέσμευση της διοίκησης αναφορικά με ένα σχέδιο πώλησης των περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας.
- να έχει ενεργοποιηθεί ένα πρόγραμμα εξεύρεσης αγοραστή και ολοκλήρωσης της συναλλαγής.
- η προσφερόμενη τιμή πώλησης θα πρέπει να είναι σε λογική συσχέτιση με την τρέχουσα αγοραία αξία των προς πώληση περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας περιουσιακών στοιχείων.
- η πώληση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί, εντός ενός έτους από την ημέρα που το περιουσιακό στοιχείο, ή η ομάδα στοιχείων, ταξινομήθηκαν σαν κατεχόμενα προς πώληση, εκτός ορισμένων εξαιρέσεων, και
- οι ενέργειες που απαιτούνται να γίνουν, προκειμένου να ολοκληρωθεί το σχέδιο πώλησης, θα πρέπει να καταδεικνύουν ότι, δεν είναι πιθανόν να απαιτηθούν σημαντικές τροποποιήσεις στο σχέδιο, ούτε ότι το σχέδιο θα ακυρωθεί.

Αμέσως πριν την αρχική ταξινόμηση του περιουσιακού στοιχείου, ή της ομάδας στοιχείων και υποχρεώσεων, ως κατεχόμενων προς πώληση, το περιουσιακό στοιχείο, (ή όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην ομάδα), αποτιμώνται με βάση τα ισχύοντα σε κάθε περίπτωση ΔΠΧΑ.

Τα μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία, (ή οι ομάδες περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων), που ταξινομούνται σαν κατεχόμενα προς πώληση, αποτιμώνται, (μετά την αρχική ταξινόμηση ως ανωτέρω), στην χαμηλότερη αξία, μεταξύ, της αξίας που αυτά φέρονται στις οικονομικές καταστάσεις και της εύλογης αξίας τους, μειωμένης κατά τα άμεσα έξοδα διάθεσης και οι προκύπτουσες ζημίες απομείωσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως. Όποια πιθανή αύξηση της εύλογης αξίας, σε μεταγενέστερη αποτίμηση, θα καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της αρχικά καταχωρηθείσας ζημίας απομείωσης.

Από την ημέρα κατά την οποία, ένα μακροπρόθεσμο (αποσβενόμενο) περιουσιακό στοιχείο, (ή τα μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων), ταξινομείται σαν κατεχόμενο προς πώληση, δεν λογίζονται αποσβέσεις επί των εν λόγω μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.

(αβ) Μετοχικό κεφάλαιο: Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει, την αξία των μετοχών της μητρικής Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Το τίμημα που καταβλήθηκε, πλέον της ονομαστικής αξίας ανά μετοχή, καταχωρείται στον λογαριασμό «υπέρ το άρτιο» στα Ίδια Κεφάλαια. Άμεσες δαπάνες, που διενεργούνται, σε σχέση με την έκδοση νέων μετοχών ή δικαιωμάτων, καταχωρούνται στην καθαρή θέση αφαιρετικά από τα έσοδα της έκδοσης.

(αγ) Διανομή μερισμάτων: Τα μερίσματα των μετοχών καταχωρούνται, ως υποχρέωση, στην χρήση που θα ανακοινωθούν και θα εγκριθούν από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

(αδ) Κέρδη ανά μετοχή: Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση των καθαρών κερδών/(ζημιών) της Εταιρείας με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της χρήσης, εξαιρουμένων των τυχόν ιδίων κοινών μετοχών που αγοράζονται από αυτή (ίδιες μετοχές).

Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφιστάμενων κοινών μετοχών της Εταιρείας κατά τη διάρκεια της χρήσης για δυνητικούς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές.

Η Εταιρεία δεν έχει τέτοιες κατηγορίες δυνητικών τίτλων με συνέπεια τα βασικά και τα προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή να είναι ίδια.

(αε) Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων: Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, μόνο όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν, και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει ο διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η ρευστοποίηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να πραγματοποιηθούν ταυτόχρονα.

(αστ) Συνδεδόμενα μέρη: Οι συναλλαγές και τα διεταιρικά υπόλοιπα μεταξύ συνδεδόμενων με την Εταιρεία μερών γνωστοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδόμενων Μερών». Οι συναλλαγές αυτές αφορούν τις συναλλαγές μεταξύ της διοίκησης και των κύριων μελών με συγγενείς εταιρίες.

(αζ) Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού: Τα κονδύλια του Ισολογισμού αναπροσαρμόζονται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν γεγονότα, τα οποία έχουν συμβεί μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού, αλλά τα οποία όμως παρέχουν ενδείξεις για συνθήκες που προϋπήρχαν κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Γεγονότα τα οποία προέκυψαν μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού και τα οποία παρέχουν ενδείξεις για συνθήκες που προέκυψαν μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού γνωστοποιούνται στις σημειώσεις των Οικονομικών Καταστάσεων.

(αη) Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις: Για την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2019 χρησιμοποιήθηκαν συγκριτικά στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2018. Τυχόν αναταξινομήσεις μεταξύ κονδυλίων διενεργήθηκαν προκειμένου να καταστούν συγκρίσιμα με τον τρόπο παρουσίασης των αντίστοιχων κονδυλίων στις Σημειώσεις.

Διαφορές που τυχόν παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις (λόγω του ότι η παρουσίαση γίνεται σε χιλιάδες €).

2.3 ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει όλα τα νέα πρότυπα και τις διερμηνείες, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις χρήσεις που άρχισαν την 1^η Ιανουαρίου 2019. Στην παράγραφο (α) παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν εφαρμογή στον Όμιλο και έχουν υιοθετηθεί από την 1^η Ιανουαρίου 2019 καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1^η Ιανουαρίου 2019, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες του Ομίλου. Στην παράγραφο (β) παρουσιάζονται τα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.

(α) Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Στις Οικονομικές καταστάσεις έχουν τηρηθεί οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν για να καταρτιστούν οι Οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2018 προσαρμοσμένων με τα νέα Πρότυπα και τις αναθεωρήσεις που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2019.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα:

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η επίδραση από την εφαρμογή στον Όμιλο περιγράφεται στην σημείωση 2.3.(γ).

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της

κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

(β) Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και Αναθεωρήσεις Προτύπων αλλά και οι ακόλουθες Διερμηνείες για τα υπάρχοντα Πρότυπα, έχουν δημοσιευθεί αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα:

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: “Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου” (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που

κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)**

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

γ) Μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές από την υιοθέτηση νέων Προτύπων

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

(ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 2017/1986 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 31ης Οκτωβρίου 2017, L 291/1 - 9/11/2017)

Εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η εφαρμογή νωρίτερα επιτρέπεται εάν έχει εφαρμοστεί το ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από συμβάσεις με πελάτες».

Τον Ιανουάριο του 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις» και τις σχετικές διερμηνείες. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων και για τα δύο μέρη σε ένα συμβόλαιο, δηλ. τον πελάτη («μισθωτής») και τον προμηθευτή («εκμισθωτής»).

Αναφορικά με τον μισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 καταργεί την κατάταξη των μισθώσεων ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις όπως απαιτούνταν από το ΔΛΠ 17 και αντ' αυτού εισάγει ένα

μοναδικό λογιστικό μοντέλο για τον μισθωτή. Εφαρμόζοντας αυτό το μοντέλο, ο μισθωτής απαιτείται να αναγνωρίσει:

- α) περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις με διάρκεια μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών, εκτός αν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας, και
- β) αποσβέσεις από μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία ξεχωριστά στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τους τόκους για υποχρεώσεις από μισθώσεις.

Αναφορικά με τον εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ουσιαστικά διατηρεί τους λογιστικούς χειρισμούς όπως προβλέπονταν στο ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατατάσσει τις μισθώσεις του ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις και να λογιστικοποιεί αυτούς τους δύο τύπους μισθώσεων διαφορετικά.

Το νέο λογιστικό πρότυπο επηρέασε τον λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας ως μισθωτή. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το ΔΠΧΑ 16 από την 1/1/2019, εφαρμόζοντας την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης (“modified retrospective approach”), χωρίς επαναδιατύπωση των συγκριτικών ποσών για τα προηγούμενα έτη.

Με βάση το προηγούμενο πρότυπο (ΔΛΠ 17) ο Όμιλος (ως μισθωτής), ταξινομούσε τις μισθώσεις είτε ως χρηματοδοτικές (όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρούσε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας), είτε ως λειτουργικές. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνταν με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμεριζόταν μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων. Το μέρος του κόστους χρηματοδότησης της μίσθωσης που αντιστοιχούσε σε τόκους αναγνωριζόταν στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, ενώ οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, απεικονίζονταν στις «Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις» και «Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις». Μισθώσεις όπου ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων και των οφελών της ιδιοκτησίας διατηρούνταν από τον εκμισθωτή ταξινομούσαν ως λειτουργικές μισθώσεις και δεν κεφαλαιοποιούνταν, ενώ οι πληρωμές για λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονταν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τυχόν προπληρωθέντα μισθώματα περιλαμβάνονταν στους λογαριασμούς «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» και «Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις», ενώ τα δεδουλευμένα μισθώματα περιλαμβάνονταν στις «Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις».

Μετά την πρώτη εφαρμογή ΔΠΧΑ 16 την 1/1/2019, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν τα εξής:

A) Μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούσαν ως χρηματοδοτικές:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν άλλαξαν τις προϋπάρχουσες λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων στοιχείων και των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για μισθώσεις που ήταν ταξινομημένες ως χρηματοδοτικές (τα δικαιώματα χρήσης παγίων και οι υποχρεώσεις μισθώσεων ισούνται με τα μισθωμένα πάγια και υποχρεώσεις υπό το ΔΛΠ 17). Οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 εφαρμόστηκαν στις μισθώσεις αυτές από την 1 Ιανουαρίου 2019.

B) Μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούσαν ως λειτουργικές:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνώρισαν δικαιώματα χρήσης παγίων και υποχρεώσεις για τις μισθώσεις αυτές που προηγουμένως ταξινομούνταν ως λειτουργικές, εκτός των εξαιρέσεων του προτύπου για τα συμβόλαια μίσθωσης με εναπομένονσα διάρκεια μικρότερη των δώδεκα μηνών κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου, για τα συμβόλαια που το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας, καθώς και για τα βραχυπρόθεσμα συμβόλαια. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης (“modified retrospective approach”), βάσει της οποίας αναγνώρισε:

α) υποχρέωση για μισθώσεις, η οποία επιμετρήθηκε ως η παρούσα αξία μέσω της προεξόφλησης των μελλοντικών μισθωμάτων με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) που ίσχυε κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου, και

β) δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου (“right-of-use asset”), το οποίο αναγνωρίστηκε σε ένα ποσό που ισούται με την αντίστοιχη υποχρέωση για μισθώσεις, αναπροσαρμοσμένο για τις προπληρωμές και δεδουλευμένες πληρωμές μισθωμάτων που είχαν αναγνωριστεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στις 31.12.2018.

Για τις μισθώσεις στις οποίες προβλέπονται δικαιώματα του Ομίλου και της Εταιρείας για επέκταση της μίσθωσης ή λύσης της μίσθωσης, έγινε εκτίμηση της διοίκησης για το αν υπάρχει βεβαιότητα ότι τα δικαιώματα θα εξασκηθούν ή όχι με βάση την προγενέστερη εμπειρία και το επιχειρηματικό πλάνο του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η επίδραση (αύξηση / (μείωση)) από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 την 1/1/2019 ήταν η εξής:

		<u>1/1/2019</u>
		Ο Όμιλος και η Εταιρεία
Ενσώματα Πάγια	Δικαιώματα Χρήσης Κτηρίων	101
(Right of use Assets)	Δικαιώματα Χρήσης Μεταφορικών Μέσων	370
Σύνολο μη Κυκλοφορούντων Περιουσιακών Στοιχείων		472
		Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις Μισθώσεων 95
		Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις Μισθώσεων 377
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019		472

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16.

Γ) Αναγνώριση μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2019:

Μετά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρά τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και τα αποσβένει με σταθερό ρυθμό καθ’ όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Αντίστοιχα, ο Όμιλος επιμετρά τις παραπάνω υποχρεώσεις από μισθώσεις και τις αυξομειώνει με βάση την αναγνώριση των σχετικών τόκων και των πληρωμών μισθωμάτων.

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Στα ενσώματα πάγια στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα παρακάτω Δικαιώματα Χρήσης Περιουσιακών Στοιχείων (Right-of-Use Assets) μέσω μισθώσεων βάσει του ΔΠΧΑ 16:

	Ο Όμιλος και η Εταιρεία	
	ΚΤΗΡΙΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	-	-
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	101	370
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου 1/1/2019 μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	101	370
Προσθήκες	-	402
Αποσβέσεις	(25)	(172)
Υπόλοιπο λήξης περιόδου 31/12/2019	76	600

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Τα παρακάτω ποσά αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων:

	<u>1/1/2019-31/12/2019</u>
Αποσβέσεις από δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	198
Τόκοι από Υποχρεώσεις Μισθώσεων	25
Έξοδα ενοικίων από βραχυπρόθεσμα συμβόλαια και περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας	203
Συνολικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	426

Κατά το 2019 θετική επίδραση στο EBITDA του Ομίλου και της Εταιρείας ανήλθε σε περίπου € 214 χιλ., καθώς με βάση το ΔΛΠ 17 οι πληρωμές από λειτουργικές μισθώσεις συμπεριλαμβάνονταν στο EBITDA, αλλά μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 οι αποσβέσεις των δικαιωμάτων χρήσης περιουσιακών στοιχείων και οι τόκοι των υποχρεώσεων από μισθώσεις δεν θα συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του EBITDA. Τέλος, οι ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας από λειτουργικές δραστηριότητες αυξήθηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2019, και αντίστοιχα οι ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες μειώθηκαν κατά ένα ποσό περίπου € 214 χιλ., καθώς οι πληρωμές του κεφαλαίου και των τόκων των υποχρεώσεων από μισθώσεις θα ταξινομηθούν ως ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., απαιτεί, όπως η Διοίκηση προβαίνει σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού, την γνωστοποίηση ενδεχόμενων υποχρεώσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα που παρουσιάζονται στις κατά τις υπό εξέταση χρήσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα, ενδέχεται να διαφέρουν από τις κρίσεις αυτές. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανakλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους και βασίζονται στην προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης του Ομίλου σε σχέση με το επίπεδο/όγκο των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις, οι οποίες, αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, έχουν ως κάτωθι:

(α) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το Δ.Λ.Π. 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Ο Όμιλος, αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου, βασιζόμενος σε εκτιμήσεις, για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν, μετά από τους φορολογικούς ελέγχους, είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές, θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους, στην χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

(β) Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί φορολογικών ζημιών

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές, στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που μπορεί να αναγνωριστεί, απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες, βασίζονται στα μελλοντικά φορολογικά κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν.

(γ) Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από απαιτήσεις από πελάτες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, με την οποία, η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα

συμβατικά περιουσιακά στοιχεία. Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημία που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται σε κάθε περίοδο αναφοράς, με μεταβολές επί αυτής να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης.

(δ) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη, περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται, εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

(ε) Ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η διοίκηση κρίνει ότι, οποιοιδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις, είναι μια πολύπλοκη διαδικασία, που περιλαμβάνει κρίσεις, σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες, είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση, ή μια μείωση, των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

(στ) Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Η Διοίκηση της Εταιρείας, εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31^η Δεκεμβρίου 2019, η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι, οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

(ζ) Απομείωση ενσώματων παγίων στοιχείων

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία, ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν, γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες, υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως, η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο, ή, την μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης, για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

(η) Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Κατά την αρχική αναγνώριση, τα στοιχεία του ενεργητικού καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης, συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών, η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις, σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο, τα πραγματικά αποτελέσματα, ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση, μετά την αρχική αναγνώριση, θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας.

(θ) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η Διοίκηση, χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, όπου δεν είναι διαθέσιμες τιμές από ενεργό αγορά. Λεπτομέρειες των χρησιμοποιούμενων παραδοχών, αναλύονται στις αντίστοιχες σημειώσεις, των χρηματοοικονομικών μέσων. Για την εφαρμογή των τεχνικών αποτίμησης, η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες, είναι όσο το δυνατό πιο πιθανά συνεπείς, με τις υπάρχουσες πληροφορίες, όπου οι συμμετέχοντες θα χρησιμοποιούσαν, ώστε να αποτιμήσουν ένα χρηματοοικονομικό μέσο. Όπου οι πληροφορίες αυτές δεν υπάρχουν, η Διοίκηση χρησιμοποιεί τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις για τις παραδοχές οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν. Οι εκτιμήσεις αυτές είναι πιθανό να διαφέρουν από τις πραγματικές τιμές κατά την ημερομηνία κλεισίματος των οικονομικών καταστάσεων.

4. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΟΜΙΛΟ

Στη χρήση 2019 δεν υπήρχαν μεταβολές στον Όμιλο.

5. ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας αφορά, κυρίως, σε πωλήσεις προϊόντων και εμπορευμάτων και αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Πωλήσεις προϊόντων	110.304	109.695	110.304	109.695
Πωλήσεις εμπορευμάτων	3.192	1.883	3.192	1.883
Πωλήσεις υπηρεσιών	2	-	2	-
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	170	216	170	216
Σύνολο	113.667	111.794	113.667	111.794

6. ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Το κόστος μισθοδοσίας που συμπεριλαμβάνεται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μισθοί και ημερομίσθια	12.195	12.501	12.195	12.501
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	3.181	3.346	3.181	3.346
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημ.23)	160	521	160	521
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	949	215	949	215

Σύνολο	16.486	16.583	16.486	16.583
Απασχολούμενο προσωπικό (άτομα)	605	594	605	594

7. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

Οι αποσβέσεις που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσεως του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αποσβέσεις ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	4.101	3.954	4.069	3.920
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	71	57	71	57
Αποσβέσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	198	-	198	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(140)	(147)	(140)	(147)
Σύνολο αποσβέσεων	4.231	3.865	4.198	3.831
Πλέον: Ποσά που πιστώθηκαν στα λοιπά έσοδα	(140)	(147)	(140)	(147)
Σύνολο αποσβέσεων που επιβάρυνε τις λοιπές λειτουργίες	4.370	4.012	4.338	3.978

8. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Η ανάλυση των λειτουργικών εξόδων έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	16.486	16.532	16.486	16.532
Κόστος αναλωθέντων αποθεμάτων	69.233	67.532	69.233	67.532
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	4.101	3.964	4.069	3.930
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	71	57	71	57
Αποσβέσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	198	-	198	-
Έξοδα διαφήμισης & προώθησης πωλήσεων	2.691	2.403	2.691	2.403
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	4.854	4.913	5.077	5.534
Τηλεπικοινωνιακά κόστη	135	137	135	137
Αμοιβές παροχών κοινής ωφέλειας	1.683	1.391	1.675	1.381

Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	203	413	203	413
Λοιπές παροχές τρίτων	728	918	728	918
Ασφάλιστρα	162	160	162	160
Επιδιόρθωση και συντήρηση ενσώματων παγίων	877	806	877	806
Φόροι - Τέλη	356	357	354	353
Έξοδα μεταφορών	4.312	4.227	4.312	4.227
Έξοδα ταξιδίων	208	211	208	211
Δωρεές επιχορηγήσεις	137	14	137	14
Συνδρομές-Εισφορές	27	27	27	27
Έξοδα γραφικής ύλης	49	46	49	46
Αναλώσεις διάφορων υλικών	216	366	216	366
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	96	-	96	-
Λοιπά	1.058	878	1.058	877
Σύνολο	107.883	105.352	108.062	105.925

Κατανομή ανά λειτουργία	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κόστος πωλήσεων	83.969	81.768	83.969	81.768
Έξοδα διάθεσης	19.700	19.602	19.922	20.233
Έξοδα διοίκησης	4.033	3.730	4.022	3.706
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	149	217	149	217
	107.851	105.318	108.062	105.925
Πλέον: Ποσά που χρεώθηκαν στα :				
Λοιπά Έσοδα / Έξοδα	32	34	-	-
Μείον: Ποσά που χρεώθηκαν στα :				
(Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης)	-	-	-	-
Σύνολο εξόδων που επιβάρυνε τις λοιπές λειτουργίες	107.883	105.352	108.062	105.925

Κατά τη χρήση 2019 και 2018 τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης εμφανίζονται στα αποτελέσματα στα έξοδα διοίκησης και διάθεσης.

Αντιστοίχως για τη χρήση 2019 Ευρώ 32 χιλ. αφορούν αποσβέσεις της θυγατρικής εταιρείας ΕΒΡΟΓΑΛ, οι οποίες στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της εμφανίζονται στο κονδύλι «Λοιπά έσοδα/ έξοδα». Σημειώνουμε, ότι η Εταιρεία δεν έχει δραστηριότητα και συνεπώς το κόστος αυτό δεν επιβαρύνει το κόστος παραγωγής.

9. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ (ΕΞΟΔΑ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Η ανάλυση των λοιπών εσόδων (εξόδων) εκμετάλλευσης έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Λοιπά έσοδα				
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	140	147	140	147
Επιδότησεις από ΟΑΕΔ - λοιπούς φορείς	-	75	-	75
Έσοδα από ενοίκια	127	119	127	119
Παρεπόμενες των πωλήσεων υπηρεσίες	87	124	80	115
Εκτακτα και ανόργανα έσοδα και κέρδη	511	546	510	546
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	6	9	6	9
Λοιπά έσοδα	169	41	169	-
	1.040	1.060	1.032	1.010
Λοιπά έξοδα				
Εκτακτα και ανόργανα έξοδα και ζημιές	(924)	(1.424)	(924)	(1.419)
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	(306)	(223)	(274)	(223)
Λοιπά έξοδα	(3)	(34)	-	-
	(1.233)	(1.681)	(1.198)	(1.643)
Λοιπά έσοδα /(έξοδα) καθαρό	(193)	(621)	(165)	(633)

10. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Η ανάλυση του χρηματοοικονομικού αποτελέσματος έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	(1.412)	(1.452)	(1.412)	(1.452)
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	(12)	(14)	(12)	(14)
Τόκοι μισθώσεων	(25)	-	(25)	-
Χρηματοοικονομικό κόστος προς πιστωτές	(330)	-	(330)	-

Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις factoring	(608)	(833)	(608)	(833)
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	(3)	(2)	(3)	(2)
Διάφορα έξοδα τραπεζών & συναφή έξοδα	(85)	(132)	(85)	(132)
Χρημ/κό κόστος αναλογιστικής μελέτης (Σημ.23)	(41)	(51)	(41)	(51)
Αποτιμήσεις συμμετοχών και χρεογράφων	-	(1)	-	(1)
Σύνολο χρηματοοικονομικά έξοδα	(2.517)	(2.485)	(2.517)	(2.485)
Έσοδα από αποτίμηση μετοχών	18	0	18	0
Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα (καθαρό)	(2.498)	(2.485)	(2.498)	(2.485)

11. ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4646/2019, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις για τη χρήση 2019 μειώθηκε στο 24%. Ο ισχύον νόμος για τη χρήση 2018 (άρθρο 23 του Ν. 4579/2018), προέβλεπε τη σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

Από τη μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος, λόγω της επαναμέτρησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, προέκυψε για τον Όμιλο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έξοδο) ποσού € 467 που καταχωρήθηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Η πρόβλεψη για τους φόρους εισοδήματος που απεικονίζεται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως	Από 1^η Ιανουαρίου έως	Από 1^η Ιανουαρίου έως	Από 1^η Ιανουαρίου έως
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Φόρους εισοδήματος χρήσης	(532)	(64)	(530)	-
Αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο/έσοδο)	(556)	(2.556)	(556)	(2.556)
Σύνολο	(1.088)	(2.620)	(1.086)	(2.556)

Η συμφωνία της πρόβλεψης για το ποσό των φόρων εισοδήματος που καθορίζεται από την εφαρμογή του Ελληνικού φορολογικού συντελεστή στα έσοδα προ φόρων συνοψίζεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	3.125	3.364	2.942	2.751
Φορολογικός συντελεστής (%)	24%	29%	24%	29%
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές (24% και 29%)	(750)	(976)	(706)	(798)
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(144)	(261)	(144)	(261)
Διαφορά Φορολογικού συντελεστή εξωτερικού	9	57	-	-
Μεταβολή ανακτήσιμων φορολογικών ζημιών	110	2.104	110	2.104
Μεταβολή λόγω μεταβολής φορολογικών συντελεστών	(467)	(191)	(467)	(191)
Λοιπές μόνιμες διαφορές	(2)	17	-	-
Λοιπές φορολογικές προσαρμογές αναβαλλόμενης φορολογίας	156	(3.370)	121	(3.411)
Σύνολο	(1.088)	(2.619)	(1.086)	(2.556)
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	34,80%	77,85%	36,91%	92,90%

Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Για τη μητρική Εταιρεία η οποία υπάγεται στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2014 έως 2018 βάσει των διατάξεων του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α παρ.1.

Για τη χρήση 2019, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2019. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω η ΜΕΒΓΑΛ δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2014 έως και 2019.

Την 31η Δεκεμβρίου 2019 ο Όμιλος δεν έχει διενεργήσει προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις. Η Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει αντίστοιχη πρόβλεψη για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις 2014 έως και 2019 εξαιτίας σημαντικού ύψους φορολογικών ζημιών κατά τις προηγούμενες χρήσεις.

Στον παρακάτω πίνακα αναγράφονται οι χρήσεις των Εταιρειών του Ομίλου για τις οποίες δεν έχει διενεργηθεί έλεγχος από τις φορολογικές αρχές:

ΕΤΑΙΡΙΕΣ	ΕΔΡΑ	ΑΝΕΛΕΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.	Κουφάλια Θεσσαλονίκης	2014-2019
ΕΒΡΟΓΑΛ Α.Β.Ε.Ε.	Φέρες Έβρου	2014-2019
ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	Βόλος	2014-2019

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και των φορολογικών βάσεων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και υπολογίζονται βάσει του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που αναμένεται να ισχύσει στις χρήσεις κατά τις οποίες θα ανακτηθούν ή θα διακανονιστούν οι αναβαλλόμενοι φόροι.

Η κίνηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης/ (υποχρέωσης) κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 για τον Όμιλο, έχει ως ακολούθως:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	1-Ιαν-19	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	31-Δεκ-19
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ (υποχρέωση):				
Επισφαλείς απαιτήσεις	5.723	(1.351)	-	4.372
Αποζημιώσεις προσωπικού	555	(50)	31	536
Απομείωση συμμετοχών	217	(9)	-	208
Απομείωση χρεογράφων	-	63	-	63
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(7.376)	814	-	(6.561)
Επιχορηγήσεις	103	(46)	-	57
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	128	(128)	-	0
Λοιπές Προβλέψεις	138	(15)	-	122
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	-	164	-	164
Σύνολο	(511)	(556)	31	(1.036)

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	1-Ιαν-18	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	31-Δεκ-18
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ (υποχρέωση):				
Επισφαλείς απαιτήσεις	7.012	(1.289)	-	5.723
Αποζημιώσεις προσωπικού	809	(116)	(138)	555
Απομείωση χρεογράφων	-	-	-	-
Απομείωση συμμετοχών	252	(35)	-	217
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(9.116)	1.740	-	(7.376)
Επιχορηγήσεις	153	(50)	-	103
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	3.073	(2.945)	-	128
Λοιπές Προβλέψεις	-	138	-	138
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	-	-	-	-
Σύνολο	2.183	(2.556)	(138)	(511)

Η κίνηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης/ (υποχρέωσης) κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 για την Εταιρεία, έχει ως ακολούθως:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	1-Ιαν-19	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	31-Δεκ-19
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ (υποχρέωση):				
Επισφαλείς απαιτήσεις	5.723	(1.351)	-	4.372
Αποζημιώσεις προσωπικού	555	(50)	31	536
Απομείωση συμμετοχών	217	(9)	-	208
Απομείωση χρεογράφων	-	63	-	63
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(7.376)	814	-	(6.561)
Επιχορηγήσεις	103	(46)	-	58
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	128	(128)	-	0
Λοιπές Προβλέψεις	138	(15)	-	122
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	-	164	-	164
Σύνολο	(511)	(556)	31	(1.037)

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η Εταιρεία	1-Ιαν-18	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	31-Δεκ-18
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ (υποχρέωση):				
Επισφαλείς απαιτήσεις	7.012	(1.289)	-	5.723
Αποζημιώσεις προσωπικού	809	(116)	(138)	555
Απομείωση χρεογράφων	-	-	-	-
Απομείωση συμμετοχών	252	(35)	-	217
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(9.116)	1.740	-	(7.376)

Επιχορηγήσεις	153	(50)	-	103
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	3.073	(2.945)	-	128
Λοιπές Προβλέψεις	-	138	-	138
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	-	-	-	-
Σύνολο	2.183	(2.556)	(138)	(511)

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση απεικονίζονται στην επισυναπτόμενη κατάσταση οικονομικής θέσης ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	(6.561)	(7.376)	(6.561)	(7.376)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	5.524	6.864	5.525	6.865
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική (υποχρέωση)/απαίτηση	(1.036)	(511)	(1.037)	(511)

12. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	Γήπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα και εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εξέλιξη	Σύνολο
ΚΟΣΤΟΣ							
1 ^η Ιανουαρίου 2019	9.085	28.496	66.595	3.341	10.851	759	119.127
Προσθήκες	-	40	1.098	24	636	755	2.553
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	(162)	(213)	(195)	-	(570)
31 ^η Δεκεμβρίου 2019	9.085	28.536	67.530	3.152	11.293	1.514	121.110
ΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ							
1 ^η Ιανουαρίου 2019	-	(12.039)	(48.190)	(2.551)	(9.103)	-	(71.883)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(1.185)	(2.411)	(153)	(352)	-	(4.101)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	143	202	131	-	476
31 ^η Δεκεμβρίου 2019	-	(13.224)	(50.458)	(2.502)	(9.325)	-	(75.508)
ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ							
31 ^η Δεκεμβρίου 2019	9.085	15.312	17.072	650	1.968	1.514	45.602

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	Γήπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα και εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εξέλιξη	Σύνολο
ΚΟΣΤΟΣ							
1η Ιανουαρίου 2018	9.085	28.480	62.920	3.523	10.521	1.988	116.517
Προσθήκες/ Μεταφορές	-	238	4.108	11	539	(1.229)	3.666
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(222)	(433)	(193)	(208)	-	(1.056)
31η Δεκεμβρίου 2018	9.085	28.496	66.595	3.341	10.851	759	119.127
ΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ							
1η Ιανουαρίου 2018	-	(11.062)	(46.291)	(2.534)	(8.967)	-	(68.853)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(1.181)	(2.279)	(169)	(325)	-	(3.954)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	204	379	152	189	-	924
31η Δεκεμβρίου 2018	-	(12.039)	(48.190)	(2.551)	(9.103)	-	(71.883)
ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ							
31η Δεκεμβρίου 2018	9.085	16.457	18.405	790	1.748	759	47.245

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Γήπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα και εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εξέλιξη	Σύνολο
ΚΟΣΤΟΣ							
1^η Ιανουαρίου 2019	9.056	27.863	65.911	3.328	10.829	759	117.746
Προσθήκες/ Μεταφορές	-	40	1.098	24	636	755	2.553
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	(162)	(213)	(195)	-	(570)
Μεταφορές	-	-	940	-	149	(1.089)	-
31^η Δεκεμβρίου 2019	9.056	27.903	67.786	3.139	11.420	426	119.729
ΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ							
1^η Ιανουαρίου 2019	-	(11.574)	(47.519)	(2.540)	(9.081)	-	(70.714)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(1.167)	(2.398)	(152)	(352)	-	(4.069)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	143	202	131	-	476
31^η Δεκεμβρίου 2019	-	(12.740)	(49.774)	(2.491)	(9.303)	-	(74.308)
ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ							
31^η Δεκεμβρίου 2019	9.056	15.163	18.012	648	2.117	426	45.421

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Γήπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα και εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εξέλιξη	Σύνολο
ΚΟΣΤΟΣ							
1η Ιανουαρίου 2018	9.056	27.847	62.236	3.510	10.499	1.988	115.135
Προσθήκες/ Μεταφορές		238	4.108	11	539	(1.229)	3.666
Πωλήσεις/ διαγραφές		(222)	(433)	(193)	(208)		(1.056)
31η Δεκεμβρίου 2018	9.056	27.863	65.911	3.328	10.829	759	117.746
ΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ							
1η Ιανουαρίου 2018	-	(10.615)	(45.635)	(2.524)	(8.945)	-	(67.719)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(1.163)	(2.264)	(168)	(325)	-	(3.920)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	204	379	152	189	-	924
31η Δεκεμβρίου 2018	-	(11.574)	(47.519)	(2.540)	(9.081)	-	(70.714)
ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ							
31η Δεκεμβρίου 2018	9.056	16.289	18.391	788	1.748	759	47.032

Επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη ύψους € 65.205 χιλ. τα οποία αποτελούν προϋπόθεση για την κάλυψη του κοινού ομολογιακού δανείου (ΚΟΔ).

13. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ασώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Λογισμικό	Λοιπά	Σύνολο	Λογισμικό	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος κτήσεως						
1η Ιανουαρίου 2019	1.646	336	1.982	1.644	328	1.972
Προσθήκες	59	-	59	59	-	59
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	-	-	-	-
31η Δεκεμβρίου 2019	1.705	336	2.042	1.703	328	2.032
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2019	(1.607)	(178)	(1.784)	(1.604)	(171)	(1.774)
Αποσβέσεις χρήσης	(50)	(22)	(71)	(50)	(22)	(71)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	-	-	-	-
31η Δεκεμβρίου 2019	(1.656)	(199)	(1.856)	(1.653)	(192)	(1.846)
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2019	49	137	186	50	136	186
Κόστος κτήσεως						
1η Ιανουαρίου 2018	1.632	336	1.969	1.630	328	1.959
Προσθήκες	14	-	14	14	-	14
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	-	-	-	-
31η Δεκεμβρίου 2018	1.646	336	1.982	1.644	328	1.972
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2018	(1.563)	(163)	(1.727)	(1.560)	(156)	(1.717)
Αποσβέσεις χρήσης	(43)	(14)	(57)	(43)	(14)	(57)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	-	-	-	-
31η Δεκεμβρίου 2018	(1.607)	(178)	(1.784)	(1.604)	(171)	(1.774)
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	39	159	198	40	158	198

14. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οι συμμετοχές της Εταιρείας σε άμεσες θυγατρικές επιχειρήσεις και οι αντίστοιχες κινήσεις αυτών για τις χρήσεις 2019 και 2018 αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	-	-	1	1
Προσθήκες	-	-	-	-
Πωλήσεις /Μειώσεις Κεφαλαίου θυγατρικών	-	-	-	-
Απομείωση	-	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	-	-	1	1

Τα ποσοστά συμμετοχής της Εταιρείας σε θυγατρικές έχουν ως εξής:

31^η Δεκεμβρίου 2019 και 31^η Δεκεμβρίου 2018

Επωνυμία	Κόστος	Απομείωση	Αξία Ισολογισμού	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό συμμετοχής
ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	568	568	-	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%
ΕΒΡΟΓΑΛ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΣ Α.Β.Ε.Ε.	377	377	-	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%
MEVGAL ENTERPRISES LIMITED	2	2	-	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%
MEVGAL USA INC	163	163	-	Η.Π.Α.	100,00%
MEVGAL UK LIMITED	1	-	1	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	100,00%
	1.111	1.110	1		

15. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Ο Όμιλος έχει τις παρακάτω συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες, οι οποίες λόγω σημαντικής επιρροής ταξινομούνται ως συγγενείς και αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και στο κόστος κτήσεως μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	158	163	233	233
Απομείωση				
Κέρδος/(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	1	(5)	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	<u>159</u>	<u>158</u>	<u>233</u>	<u>233</u>

31^η Δεκεμβρίου 2019

Επωνυμία	Κόστος	Απομείωση	Αξία Ισολογισμού	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό συμμετοχής
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΓΑΛΑΚΤ.ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΕ	233	0	233	ΕΛΛΑΔΑ	20,00%

Επωνυμία	Κόστος	Απομείωση	Αξία Ισολογισμού	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό συμμετοχής
31^η Δεκεμβρίου 2018 ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΓΑΛΑΚΤ.ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΕ	233	0	233	ΕΛΛΑΔΑ	20,00%

Η παραπάνω συγγενής εταιρεία δεν είναι εισηγμένη σε κάποιο Χρηματιστήριο Αξιών και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν σχετικές χρηματιστηριακές αξίες.

16. ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτελούν κυρίως συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο μη εισηγμένων εταιρειών και αποτιμώνται στο κόστος όταν η εύλογη αξία τους δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία. Τα στοιχεία αυτά αναλύονται παρακάτω.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	88	88	88	88
Προσθήκες	-	-	-	-
Πωλήσεις / διαγραφές	-	-	-	-
Απομείωση	-	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	88	88	88	88

31^η Δεκεμβρίου 2019

Επωνυμία	Κόστος	Απομείωση	Αξία Ισολογισμού
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ Α.Ε.	88	-	88
ΕΠΙΧ. ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝ.ΕΥΡΩΠΗ	1	(1)	-
IMESE INSTITUTE OF MANAG.& ENTER/SPHIP OF SOYTHEAS	3	(3)	-
	92	(4)	88

31^η Δεκεμβρίου 2018

Επωνυμία	Κόστος	Απομείωση	Αξία Ισολογισμού
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ Α.Ε.	88	-	88
ΕΠΙΧ. ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝ.ΕΥΡΩΠΗ	1	(1)	-
IMESE INSTITUTE OF MANAG.& ENTER/SPHIP OF SOYTHEAS	3	(3)	-
	92	(4)	88

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	2	2	0	2
Προσθήκες	-	-	-	-
Πωλήσεις / διαγραφές	-	-	-	-
Διαφορά Επιμέτρησης	18	-	18	(1)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	20	2	19	0

Τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων της Εταιρείας έχουν ως εξής:

ΑΤΤΙΚΑ BANK	31/12/2019	31/12/2018
Κόστος	0	2
Επιμέτρηση	18	(1)
Αξία Ισολογισμού	19	0

18. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Α' ύλες - Β' Υλες - Υλικά συσκ/σίας - Αναλώσιμα και Ανταλλακτικά	4.384	4.007	4.382	4.005
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	4.670	6.188	4.670	6.188
Παραγωγή σε εξέλιξη	44	68	44	67
Εμπορεύματα	381	135	381	135
Σύνολο	9.480	10.398	9.477	10.395
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και κατεστραμμένα αποθέματα:	(183)	(21)	(180)	(21)
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	9.297	10.377	9.297	10.374

Η κίνηση των προβλέψεων για απαξίωση αποθεμάτων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο έναρξης	(21)	-	(21)	-
Επιπρόσθετες προβλέψεις περιόδου	(162)	(21)	(159)	(21)
Υπόλοιπο τέλους	(183)	(21)	(180)	(21)

Λόγω της φύσεως των αποθεμάτων της Εταιρείας (τρόφιμα άμεσης κατανάλωσης) τα πλησίον της λήξεως, τα αλλοιωμένα ή κατ' άλλον τρόπο ακατάλληλα αποθέματα καταστρέφονται άμεσα ή επεξεργάζονται και διατίθενται για ζωοτροφές.

19. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Πελάτες	35.318	33.606	38.545	36.830
Επιταγές πελατείας εισπρακτέες	12.676	11.335	12.676	11.335
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(24.537)	(24.441)	(23.857)	(23.762)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	23.458	20.500	27.363	24.403
Προκαταβολές επί αποδόσει λογ/σμού	6	6	6	6
Δεδουλευμένα έσοδα	2	11	2	11
Εξοδα επόμενων χρήσεων	120	159	120	159
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέλη	324	324	992	992
Αγορές υπό παραλαβή	79	30	79	30
Εκπτώσεις επί αγορών χρήσης	14	13	14	13
Απαιτήσεις από ελληνικό δημόσιο - ΦΠΑ - Παρακρατημένοι φόροι	1.885	2.333	1.762	2.211
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	5.044	4.291	5.150	4.392
Λοιπές απαιτήσεις	121	96	121	87
Επισφαλείς - Επίδικες απαιτήσεις	110	116	110	116
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-	-	-	-
Σύνολο	31.163	27.879	35.721	32.419

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	24.441	24.482	23.762	23.762
Πρόβλεψη για απομείωση απαιτήσεων	96	-	96	-
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	-	(41)	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	24.537	24.441	23.857	23.762

Όλες οι απαιτήσεις εκφράζονται σε ευρώ. Δεν υπάρχουν απαιτήσεις που να εκφράζονται σε άλλο νόμισμα.

Η λογιστική αξία της απαίτησης (που αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος) θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία της καθώς η είσπραξή της αναμένεται να πραγματοποιηθεί σε χρονικό διάστημα τέτοιο που η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος θεωρείται ασήμαντη.

Ο πιστωτικός κίνδυνος της Εταιρείας είναι μειωμένος, καθώς η Εταιρεία έχει μεγάλο αριθμό πελατών, οι οποίοι δεν ξεπερνάνε έκαστος το 10% του συνόλου των πωλήσεων της Εταιρείας. Συνεπώς, ο πιστωτικός κίνδυνος διασπείρεται.

Για όλες τις απαιτήσεις της Εταιρείας έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση των ενδείξεων για τυχόν απομείωση τους. Οι απαιτήσεις που έχουν υποστεί απομείωση αφορούν κυρίως σε πελάτες της Εταιρείας οι οποίοι αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες.

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της Εταιρείας αφορούν σε δοθείσες εγγυήσεις προς ΔΕΗ, εκμισθώσεις κλπ.

20. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Τα χρηματικά διαθέσιμα αναλύονται ως κάτωθι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Διαθέσιμα στο ταμείο	35	27	34	26
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	1.188	1.646	1.186	1.644
Σύνολο	1.223	1.673	1.220	1.671

21. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Κατά την 31/12/2019, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας ανήλθε σε 7.027 χιλ. € έναντι 5.142 χιλ. € κατά τη προηγούμενη χρήση και του Ομίλου σε 3.321 χιλ. € έναντι 1.321 χιλ. € τη χρήση 2018. Στις 16/12/2019 αποφασίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με συμψηφισμό των σωρευμένων ζημιών ύψους 12.670 χιλ. €. προκειμένου να πάψουν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 119 του Ν. 4548/2018. Μετά τη μείωση το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 6.564.877 μετοχές ονομαστικής αξίας 1 €/μετοχή και συνολικής αξίας 6.564.877 €. Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τελεί υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Όλοι οι κάτοχοι μετοχών δικαιούνται να εισπράττουν τα μερίσματα που εγκρίνονται και έχουν δικαίωμα μιας ψήφου ανά μετοχή κατά τις συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας. Όλες οι μετοχές έχουν ίση μεταχείριση όσον αφορά τη μερισματική πολιτική της Εταιρείας.

22. ΤΑΚΤΙΚΟ, ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ, ΕΙΔΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Η ανάλυση των αποθεματικών έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Τακτικό αποθεματικό	1.287	1.287	1.287	1.287
Αφορολόγητα αποθεματικά	16.825	16.825	16.825	16.825
Εκτακτα αποθεματικά	223	223	223	223
Συναλλαγματικές διαφορές ενσωμάτωσης θυγατρικών εξωτερικού	11	79	-	-
Σύνολο	18.346	18.414	18.336	18.336

Τακτικό Αποθεματικό: Σύμφωνα με την Ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίζουν το 5% σαν τακτικό αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου. Κατά την διάρκεια της ζωής της εταιρείας απαγορεύεται η διανομή του τακτικού αποθεματικού.

Αφορολόγητα και Ειδικώς Φορολογηθέντα Αποθεματικά: Τα αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα και τα αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αφορούν έσοδα από τόκους και πωλήσεις συμμετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο εταιρειών και τα οποία είναι μη φορολογήσιμα ή έχει γίνει παρακράτηση φόρου στην πηγή. Πέραν των τυχόν προπληρωμένων φόρων, τα αποθεματικά αυτά, υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους. Στην παρούσα φάση, ο Όμιλος δεν έχει πρόθεση να διανέμει τα συγκεκριμένα αποθεματικά και ως εκ τούτου, δεν οριστικοποιήθηκε η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Αφορολόγητα Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων και λοιπά ειδικά αποθεματικά: Τα αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη τα οποία απαλλάσσονται της φορολογίας βάσει ειδικών διατάξεων αναπτυξιακών νόμων, (υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους). Τα αποθεματικά αυτά, αφορούν κατά κύριο λόγο επενδύσεις και δεν διανέμονται.

23. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

(α) Κρατικά Ασφαλιστικά Προγράμματα: Οι εισφορές του Ομίλου και της Εταιρείας προς τα ασφαλιστικά ταμεία για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2019 καταχωρήθηκαν στα έξοδα και ανήλθαν σε € 3.181 και € 3.181 αντίστοιχα, (€3.346 και € 3.346 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα, για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018).

(β) Αποζημίωση προσωπικού λόγω αποχώρησης: Σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους. Αναφορικά με τις Ελληνικές

θυγατρικές (που συνιστούν και το μεγαλύτερο μέρος της δραστηριότητας του Ομίλου) το ύψος των αποζημιώσεων ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Σε περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης καταβάλλεται εφάπαξ αποζημίωση του Ν.2112/20. Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως υποχρέωση την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Πρόκειται για μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών (defined benefit plans) σύμφωνα με το ΔΛΠ 19. Η σχετική υποχρέωση (ταξινομημένη στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις) υπολογίστηκε βάσει αναλογιστικής μελέτης και ανήλθε την 31^η Δεκεμβρίου 2019, σε € 2.230 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα, (€ 2.218, για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018).

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Χρεώσεις/(Πιστώσεις) στα αποτελέσματα (Σημ. 6) και στην καθαρή θέση:				
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	101	214	101	214
Χρηματοοικονομικό κόστος	41	51	41	51
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(189)	(514)	(189)	(514)
Κόστος περικοπών/διακανονισμού/τερματισμού υπηρεσίας	59	255	59	255
Καθαρά αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρήθηκαν στην καθαρή θέση	1	(507)	1	(507)
Σύνολο	13	(501)	13	(501)

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	2.218	2.718	2.218	2.718
Καταβαλλόμενες αποζημιώσεις	(189)	(514)	(189)	(514)
Σύνολο χρέωσης/(πίστωσης) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	201	520	201	520
Σύνολο χρέωσης/(πίστωσης) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	1	(507)	1	(507)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	2.230	2.218	2.230	2.218

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρεώσεις ισολογισμού για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	2.230	2.218	2.230	2.218
Σύνολο	2.230	2.218	2.230	2.218

	2019	2018
Παραδοχή μέσου σταθμικού προεξοφλητικού επιτοκίου	1,50%	1,75%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών μακροπρόθεσμα	2,75%	2,75%
Μέσος όρος μελλοντικής εργασιακής ζωής	16,94	16,27

Σε περίπτωση μεταβολής της μέσης μακροχρόνιας ετήσιας αύξησης του μισθολογίου κατά 0,5% (από 2,75% σε 3,25%) επέρχεται αύξηση στο σύνολο της παρούσας αξίας των παροχών του προσωπικού κατά 5,95 % . Σε περίπτωση μείωσης του μισθολογίου κατά 0,5% (από 2,75% σε 2,25%) επέρχεται μείωση στο σύνολο της παρούσας αξίας των παροχών του προσωπικού κατά 5,53 %

Σε περίπτωση αύξησης του επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,25% (από 1,50% σε 1,75%), τότε το σύνολο της παρούσας αξίας των παροχών προσωπικού θα μειωνόταν κατά 2,79% ενώ σε περίπτωση μείωσης του επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,25% (από 1,50% σε 1,25%), τότε το σύνολο της παρούσας αξίας των παροχών προσωπικού θα αυξανόταν κατά 2,91%.

Οι παραπάνω παραδοχές αναπτύχθηκαν από τη Διοίκηση σε συνεργασία με ανεξάρτητο αναλογιστή που εκπόνησε την αναλογιστική μελέτη.

24. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Η κίνηση των κρατικών επιχορηγήσεων κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 ήταν ως κάτωθι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσεως	381	527	381	527
Προσθήκες/(μειώσεις)	-	-	-	-
Μεταφορά στα αποτελέσματα	(140)	(147)	(140)	(147)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	241	381	241	381

25. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως κάτωθι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές	9.448	9.152	9.976	9.179
Επιταγές πληρωτέες προς προμηθευτές	7.838	7.713	7.838	7.713
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	659	746	659	746
Δεδουλευμένα έξοδα	625	816	625	816
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι - τέλη	1.724	1.967	1.724	1.903
Προκαταβολές πελατών	516	373	499	356
Λοιπές υποχρεώσεις	3.883	3.339	4.112	3.966
Σύνολο	24.694	24.106	25.433	24.679

Ανάλυση υποχρεώσεων:

	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμες	-	-	-	-
Βραχυπρόθεσμες	24.694	24.106	25.433	24.679
Σύνολο	24.694	24.106	25.433	24.679

26. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια της 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018 αναλύονται ως κάτωθι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31 ^η Δεκεμβρίου		31 ^η Δεκεμβρίου	
	2019	2018	2019	2018
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Ομολογιακά δάνεια	49.447	51.621	49.447	51.621
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	49.447	51.621	49.447	51.621
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	2.204	4.256	2.204	4.256
Βραχυπρόθεσμες δόσεις ομολογιακών δανείων	2.174	1.630	2.174	1.630
Δάνεια από μετόχους	2.062	1.785	2.062	1.785
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	6.440	7.671	6.440	7.671
Σύνολο δανείων	55.887	59.292	55.887	59.292

Η Εταιρεία ολοκλήρωσε την αναδιάρθρωση του δανεισμού της με την υπογραφή της σύμβασης κάλυψης κοινού ομολογιακού δανείου την 27/7/2017. Με βάση αυτό, Δανειακές υποχρεώσεις ποσού € 54.338 χιλ. κατέστησαν μακροπρόθεσμες κατά την ίδια ημερομηνία.

Ομολογιούχοι του δανείου είναι οι τράπεζες ALPHA BANK, EUROBANK, Εθνική Τράπεζα και Τράπεζα ΠΕΙΡΑΙΩΣ. Η διάρκεια του δανείου θα είναι δεκαετής με την πρώτη περίοδο εκτοκισμού να είναι ετήσια, ενώ οι επόμενες θα είναι εξαμηνιαίες. Το ύψος του επιτοκίου θα είναι ανάλογο του επιτευχθέντος στη χρήση EBIDTA, ενώ ο υπολογισμός και η καταβολή των τόκων θα πραγματοποιείται στη λήξη της περιόδου εκτοκισμού. Το πρόγραμμα αποπληρωμής του κεφαλαίου καθορίζεται βάσει των διαθέσιμων ταμειακών ροών για την εξυπηρέτηση του δανεισμού, βάσει IBR που θα διενεργεί ελεγκτική εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η τελευταία δόση του δανείου δε θα μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 50% του αρχικού ύψους του Δανείου.

Οι μεταβολές των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου κατά τις χρήσεις 2019 και 2018 απεικονίζονται παρακάτω:

	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	
	31^η Δεκεμβρίου	
	2019	2018
1 Ιανουαρίου	7.671	10.132
Αποπληρωμές	(3.682)	(4.091)
Αναλήψεις/εκταμιεύσεις	-	-
Ταμειακές μεταβολές	3.989	6.041
Αναταξινόμησης	2.174	1.630
Λοιπές Μεταβολές	277	-
	6.439	7.671

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια είναι αναλήψεις με βάση διάφορα πιστωτικά όρια που διατηρεί ο Όμιλος με διάφορες τράπεζες καθώς και δάνεια από συμβάσεις factoring. Ο δανεισμός περιλαμβάνει τα υπόλοιπα των δανείων (ανεξόφλητο κεφάλαιο) με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας με τις μελλοντικές αποπληρωμές των μακροπρόθεσμων δανείων για την Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018:

	31^η Δεκεμβρίου	
	2019	2018
Εντός 1 έτους	2.174	1.630
2-5 έτη	16.845	13.584
Μετά από 5 έτη	32.603	38.036
	51.621	53.251

27. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
i) Πωλήσεις αποθεμάτων				
Πωλήσεις αποθεμάτων σε συγγενείς	-	1	-	1
Πωλήσεις αποθεμάτων σε λοιπές συνδεδεμένες	611	347	611	347
	611	348	611	348
ii) Αγορές αποθεμάτων				
Αγορές αποθεμάτων από λοιπές συνδεδεμένες	1.275	631	1.275	631
	1.275	631	1.275	631
ii) Λήψη υπηρεσιών από θυγατρικές				
Λήψη υπηρεσιών από θυγατρικές	-	-	232	631
	-	-	232	631
iii) Παροχές προς τη Διοίκηση				
Αμοιβές μελών Δ.Σ. & Διευθυντικών Στελεχών	1.051	1.470	1.051	1.470
	1.051	1.470	1.051	1.470

iv) Υπόλοιπα τέλους χρήσης που προέρχονται από πωλήσεις-αγορές υπηρεσιών

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη:				
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις από θυγατρικές	-	-	4.725	4.706
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις από συγγενείς	4	65	4	65
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	455	473	455	473
	459	538	5.184	5.245

Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη:

Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις προς θυγατρικές	-	-	563	64
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις από συνδεδεμένα μέρη	309	132	309	132

Προς μετόχους από ληφθέντα
δάνεια

2.062	1.785	2.062	1.785
2.371	1.917	2.934	1.981

28. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου καθώς και ειδικές οδηγίες για την διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το ευρώ, που είναι το εγχώριο νόμισμα της Εταιρείας.

Στην παρούσα φάση ο Όμιλος δεν είναι εκτεθειμένος σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και συνεπώς το σύνολο σχεδόν των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Οι Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις δεν επηρεάζονται σημαντικά από την μετατροπή του νομίσματος της Θυγατρικής στο Ηνωμένο Βασίλειο. στο νόμισμα της λειτουργίας του Ομίλου. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους.

Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος έχει στην κατοχή του μη σημαντικά σε αξία διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα και συνεπώς δεν εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των χρηματιστηριακών τιμών χρεογράφων.

Η Μητρική εκτίθενται κυρίως σε κίνδυνο διακύμανσης της τιμής της πρώτης ύλης (γάλα). Σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του κόστους παραγωγής προϊόντων, λόγω της αύξησης της τιμής

της πρώτης ύλης εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες της αγοράς και του ανταγωνισμού, αναπροσαρμόζει το τιμοκατάλογο πώλησης με στόχο τον περιορισμό του κινδύνου των τιμών.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και οι χρηματικές ροές από εργασίες του Ομίλου είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς καθώς ο Όμιλος δεν έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία, πλην των καταθέσεων σε τράπεζες, που να αποφέρουν τόκο. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου κυρίως αναφορικά με το δανεισμό του. Ο δανεισμός σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει τον Όμιλο σε κίνδυνο ταμειακών ροών από επιτόκια. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης των δανείων του Ομίλου (μητρικής) και των ανταγωνιστικών όρων χρηματοδότησης που πέτυχε η Διοίκηση της, ο κίνδυνος αυτός έχει μειωθεί σημαντικά καθώς το επιτόκιο αρχικά είναι σταθερό, ενώ στη συνέχεια μεταβάλλεται ανάλογα με τα αποτελέσματα της εταιρείας.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων με βάση μια εύλογη μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1%:

	31.12.2019		31.12.2019	
	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(524)	524	(524)	524
Καθαρή Θέση	(524)	524	(524)	524

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Η μεγάλη διασπορά των πελατών, καθώς και η οικονομική επιφάνεια των περισσοτέρων εξ αυτών (μεγάλοι Όμιλοι Super Markets) περιορίζει τον πιστωτικό κίνδυνο. Όσον αφορά την πολιτική έναντι των μικρότερων πελατών αυτή ελέγχεται από το τμήμα πιστώσεων της μητρικής και όπου κρίνεται σκόπιμο γίνεται προσπάθεια λήψης εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών. Για συγκεκριμένους πιστωτικούς κινδύνους ο Όμιλος σχηματίζει αντίστοιχες προβλέψεις επισφαλειών. Στη λήξη της χρήσης 2019, η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος που να μην καλύπτεται ήδη από προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων.

Η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών παρακολουθείται σε συνεχή βάση από τις εταιρίες του Ομίλου, εφαρμόζοντας διαδικασίες που να βεβαιώνουν ότι οι πωλήσεις προϊόντων και παροχή

υπηρεσιών γίνονται σε πελάτες με κατάλληλη ιστορία αξιοπιστίας. Όπου κρίνεται απαραίτητο και λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για πελάτες που παρουσιάζουν αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη παράγραφο, οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες σε συνδυασμό με τους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων καθώς και την αδυναμία πρόσβασης των επιχειρήσεων στην χρηματοπιστωτική αγορά, αυξάνουν τις ανάγκες ορθής διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας.

Η άρση των κεφαλαιακών ελέγχων στο τελευταίο τρίμηνο του 2019, σε συνδυασμό με την αύξηση των καταθέσεων συνέβαλε στην σταδιακή τάση βελτίωσης της χρηματοδότησης και στην απαρχή δημιουργίας ενός πιο ευνοϊκού περιβάλλοντος ρευστότητας.

Οι βασικοί κίνδυνοι για τον Όμιλο, οι οποίοι προκύπτουν από τα ανωτέρω γεγονότα και εντοπίζονται κυρίως στους τομείς του εφοδιασμού πρώτων υλών, στις πωλήσεις, στις εισπράξεις, στη χρηματοδότηση από τα πιστωτικά ιδρύματα και στην υλοποίηση προγραμματισμένων επενδυτικών προγραμμάτων.

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός περιλαμβάνει τα υπόλοιπα των δανείων (ανεξόφλητο κεφάλαιο) με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Τον Ιούλιο του 2017 η Εταιρεία υπέγραψε με τα πιστωτικά ιδρύματα σύμβαση κοινού ομολογιακού δανείου (ΚΟΔ) με αποτέλεσμα βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις ποσού € 54.338 € χιλ. μεταφέρθηκαν στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Ομολογιούχοι του δανείου είναι οι τράπεζες ALPHA BANK, EUROBANK, Εθνική Τράπεζα και Τράπεζα ΠΕΙΡΑΙΩΣ. Η διάρκεια του δανείου θα είναι δεκαετής με την πρώτη περίοδο εκτοκισμού να είναι ετήσια, ενώ οι επόμενες θα είναι εξαμηνιαίες. Το ύψος του επιτοκίου θα είναι ανάλογο του επιτευχθέντος στη χρήση EBIDTA, ενώ ο υπολογισμός και η καταβολή των τόκων θα πραγματοποιείται στη λήξη της περιόδου εκτοκισμού. Το πρόγραμμα αποπληρωμής του κεφαλαίου θα καθοριστεί βάσει των διαθέσιμων ταμειακών ροών για την εξυπηρέτηση του δανεισμού, βάσει IBR που θα διενεργεί ελεγκτική εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η τελευταία δόση του δανείου δε θα μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 50% του αρχικού ύψους του Δανείου.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι, έπειτα από την επιτυχή ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του δανεισμού της Εταιρείας, και καθώς το κεφάλαιο κίνησης καθίσταται θετικό, εισήλθε σε μια νέα εποχή που

θα της επιτρέψει την διενέργεια νέων επενδύσεων και οι οποίες με τη σειρά τους θα βοηθήσουν στη βελτίωση των αποτελεσμάτων και των ταμειακών ροών.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στα πλαίσια ενδεχόμενης ανάγκης ενίσχυσης της ρευστότητας, πέραν τις επιτυχούς ολοκλήρωσης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε σε προηγούμενες χρήσεις, υλοποιεί πρόγραμμα περιορισμού του κόστους και αποτελεσματικότερης διαχείρισης των κεφαλαίων του.

29. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ / ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ως προς τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις σημειώνεται ότι έχει ασκηθεί αγωγή κατά της εταιρείας από τέως μέλος του Δ.Σ. «για καταβολή ποσού 1.091.308,55 €, νομιμότοκα από 27/9/2011 ως αποζημίωση λόγω καταγγελίας της από 1/12/2011 σύμβασης ανεξαρτήτων υπηρεσιών με την εταιρεία.». Πρωτόδικα η αγωγή απορρίφθηκε. Κατατέθηκε έφεση η συζήτηση της οποίας είχε προσδιοριστεί για τις 24/4/2015 κι επαναπροσδιορίστηκε στη δικάσιμο της 1/12/2017. Επί της εφέσεως αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθμόν 2845/2018 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία απορρίπτει την έφεση. Επί της απόφασης αυτής ο αντίδικος άσκησε αναίρεση. Κατά τους νομικούς οι πιθανότητες ευδοκίμησης της αναίρεσης είναι περιορισμένες.

Ως προς τις ενδεχόμενες απαιτήσεις θα πρέπει να επισημανθεί η παρακάτω περίπτωση:

Με την υπ' αριθ. 369/ν/2007 απόφαση της Επιτροπής ανταγωνισμού, επιβλήθηκε στην ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. πρόστιμο ύψους 13.280.289,58 ευρώ για οριζόντιες συμπράξεις στον τομέα των γαλακτοκομικών και με την υπ' αριθ. 373/ν/2007 απόφαση της ίδιας επιτροπής επεβλήθη πρόστιμο 3.047.955,00 ευρώ, για κάθετες συμπράξεις. Κατά των ανωτέρω αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού ασκήθηκαν προσφυγές ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με αίτημα την ολική ακύρωσή τους άλλως επικουρικά την τροποποίηση των αποφάσεων και ειδικότερα την μείωση των προστίμων στο ελάχιστο. Παράλληλα υποβλήθηκαν στον Πρόεδρο του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης των αποφάσεων 369/ν/2007 και 373/ν/2007 μέχρι την έκδοση αποφάσεων επί των ανωτέρω προσφυγών και εκδόθηκαν:

Α) η υπ' αριθ. 12/2008 απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία ανεστάλη η εκτέλεση ποσού 10.000.000 ευρώ της απόφασης 369/ν/2007 μέχρι εκδόσεως απόφασης επί της προσφυγής που ασκήθηκε και

Β) η υπ' αριθ. 14/2008 απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με την οποία ανεστάλη η εκτέλεση ποσού 2.000.000 ευρώ της απόφασης 373/ν/2007 μέχρι εκδόσεως της απόφασης επί της προσφυγής που ασκήθηκε.

Τα ποσά των προστίμων, για τα οποία δεν δόθηκε αναστολή εκτέλεσης συνολικού ύψους 4.452.122,55 ευρώ (μαζί με τα αναλογούντα χαρτόσημα) καταβλήθηκαν στη χρήση 2008. Επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της υπ' αριθ. 369/ν/2007 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού εκδόθηκε η με αριθμό 1682/2009 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (τμήμα 13ο Τριμελές) με την οποία περιόρισε το ύψος του προστίμου στο ποσό των 5.643.513,00 ευρώ (από το αρχικό ποσό των 13.280.289,58 που είχε επιβληθεί με την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού). Σε εκτέλεση της απόφασης αυτής καταβλήθηκαν 1.564.268,98 ευρώ (μαζί με τα

αναλογούντα χαρτόσημα). Επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της υπ' αριθ. 373/ν/2007 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού εκδόθηκε η με αριθμό 2891/2009 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (τμήμα 13ο Τριμελές), με την οποία περιορίστηκε το πρόστιμο στο ποσό των 1.584.133,00 ευρώ (από το αρχικό ποσό των 3.047.955,00 που είχε επιβληθεί με την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού). Η καταβολή του ανεξόφλητου μέρους του προστίμου αυτού ύψους 560.027,20 ευρώ μαζί με τα αναλογούντα χαρτόσημα, έγινε τον Ιανουάριο του 2010. Επί των ανωτέρω δύο αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών έγιναν αιτήσεις αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – τμήμα Β.

Με την με αριθμό 2774/2014 απόφαση του συμβουλίου επικρατείας απορρίφθηκε η αίτηση αναίρεσης της με αριθμό 1682/2009 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών για τις οριζόντιες συμπράξεις

Η αίτηση αναίρεσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά της με αριθμό 2891/2009 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (κάθετες συμπράξεις) συζητήθηκε στις 17.10.2018. Κατά τους νομικούς βάσιμα αναμένεται η ευδοκίμηση έστω και μέρους των προβαλλομένων αιτιάσεων – λόγων αναίρεσης κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Οι παραπάνω καταβολές (συμπεριλαμβανομένου του χαρτοσήμου) συνολικού ποσού € 7.412.090,43 καταχωρήθηκαν σε λογαριασμό επίδικων απαιτήσεων. Η Εταιρεία έχει σχηματίσει ισόποση πρόβλεψη απομείωσης της απαίτησης αυτής. Η τυχόν επιστροφή οποιουδήποτε ποσού θα αυξήσει μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων την καθαρή θέση της Εταιρείας.

30. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Το 2019 διατηρήθηκε η αναπτυξιακή πορεία της χώρας, όπου παρουσιάστηκε – σε σταθερές τιμές – ανάπτυξη του ΑΕΠ κατά 1,9% με παράλληλη βελτίωση βασικών οικονομικών δεικτών, όπως είναι η αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης, η μείωση της ανεργίας κλπ.

Αντίστοιχες και καλύτερες ήταν οι προβλέψεις για τις προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας για το 2020, με το οικονομικό κλίμα στις αρχές του έτους να έχει καταγράψει σημαντική βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, σε συνδυασμό με τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, επίδρασαν αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο και ειδικότερα για την Ελλάδα ανετράπη το θετικό κλίμα που είχε δημιουργηθεί.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις το ΑΕΠ κατά το 2020 θα παρουσιάσει μείωση μεταξύ 5% - 10% και θα είναι αποτέλεσμα που προέρχεται σχεδόν από το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, με τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της ψυχαγωγίας να επηρεάζονται περισσότερο.

Με βάση τα παραπάνω και δεδομένου ότι η διαδικασία άρσης των μέτρων περιορισμού της εξάπλωσης της πανδημίας δεν έχει ολοκληρωθεί, το πλαίσιο επιστροφής στην κανονικότητα δεν έχει πλήρως καθορισθεί ενώ τα μέτρα στήριξης της Πολιτείας προς τις πληγείσες εταιρίες δεν έχουν ανακοινωθεί στο σύνολό τους, υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα για τη διάρκεια και την

έκταση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας και δημιουργούνται πιθανοί παράγοντες κινδύνου που δύναται να επηρεάσουν κλάδους δραστηριότητας του Ομίλου ΜΕΒΓΑΛ.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογώντας όλα τα νέα δεδομένα, λαμβάνει μέτρα αντιμετώπισης προκειμένου να περιορίσουν την επίδραση της πανδημίας στη λειτουργία του Ομίλου, με στόχο να διασφαλιστεί η επιχειρησιακή του συνέχεια. Ειδικότερα, η επίδραση της πανδημίας καθώς και τα μέτρα αντιμετώπισης αυτής, εφαρμόζονται στους ακόλουθους τομείς :

❖ **Ανθρώπινο Δυναμικό – Παραγωγική Δραστηριότητα**

Με γνώμονα την προστασία του Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου και την απρόσκοπτη λειτουργία των παραγωγικών του μονάδων πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και του Υπουργείου Υγείας:

1. Συστηματική ενημέρωση για τους τρόπους πρόληψης και προστασίας των εργαζομένων και των οικογενειών τους, ακολουθώντας τις οδηγίες του ΕΟΔΥ,
2. Ορίστηκε διαδικασία αντιμετώπισης και παρακολούθησης των περιπτώσεων αιφνίδιας αδιαθεσίας ή συμπτωμάτων λοίμωξης του αναπνευστικού εργαζομένων, μελών της οικογένειάς τους ή του άμεσου περιβάλλοντός τους καθώς και εργαζομένων που επέστρεψαν από ταξίδι τους στο εξωτερικό,
3. Χορηγήθηκαν άδειες ειδικού σκοπού,
4. Εφαρμογή της ευέλικτης μορφής εργασίας-τηλεργασίας για το μεγαλύτερο ποσοστό του διοικητικού δυναμικού,
5. Τηρήθηκαν όλες οι αποφάσεις του ΕΟΔΥ και του Υπουργείου Υγείας σχετικά με της ευπαθείς ομάδες,
6. Εντατική καθημερινή καθαριότητα και απολύμανση σε όλους τους χώρους των εγκαταστάσεων και των λεωφορείων που μεταφέρουν το προσωπικό,
7. Μείωση του αριθμού προσωπικού που μεταφέρεται με το λεωφορείο,
8. Διάθεση ατομικών μέσων προστασίας και αντισηπτικού υγρού για τακτική χρήση τόσο από τους εργαζόμενους, όσο και από τους επισκέπτες,
9. Επαναπρογραμματισμός των παραγωγικών βαρδιών έτσι ώστε να μειωθεί ο συνωστισμός του προσωπικού,
10. Απολύμανση όλων των υλικών, αναλωσίμων και ανταλλακτικών που παραλαμβάνονται από χώρες του εξωτερικού και μη,
11. Διακοπή επισκέψεων από εξωτερικούς συνεργάτες και επισκέπτες και
12. Αναστολή όλων των επαγγελματικών ταξιδιών εντός και εκτός Ελλάδας

❖ Πωλήσεις – Λειτουργική Κερδοφορία

Από τον Μάρτιο άρχισαν να διαφαίνονται οι επιπτώσεις της πανδημίας στις πωλήσεις του Ομίλου.

Για τον Όμιλο ΜΕΒΓΑΛ, τα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας, όπως ενδεικτικά ο περιορισμός των μετακινήσεων, είχαν θετική επίδραση στις πωλήσεις, παρουσιάζοντας αυξητική τάση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κατά τον Απρίλιο οι πωλήσεις κινήθηκαν στα επίπεδα των πωλήσεων του 2019, παρουσιάζοντας αυξητικές τάσεις κυρίως σε προϊόντα υψηλής αποθεματοποίησης.

Για το υπόλοιπο του έτους, λόγω των ειδικών συνθηκών και όσο υπάρχει η αβεβαιότητα για την “επόμενη μέρα”, είναι δύσκολο να γίνουν λεπτομερείς προβλέψεις για την πορεία των πωλήσεων. Βασικοί παράγοντες όπως ενδεικτικά η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, η πορεία του τουρισμού, η πιθανότητα επανεμφάνισης 2ου κύματος της πανδημίας καθώς και η εύρεση φαρμάκου/ εμβολίου που θα αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον COVID-19, θα έχουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της πορείας των πωλήσεων. Παρ’ όλα αυτά και λαμβάνοντας υπόψη ότι από τα μέσα Μαΐου τα περιοριστικά μέτρα έχουν αρχίσει να αίρονται με σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα, οι αρχικές εκτιμήσεις της διοίκησης του Ομίλου είναι ότι παρ’ όλο που προβλέπεται μείωση του αριθμού των επισκεπτών της χώρας λόγω τουρισμού, οι πωλήσεις θα κινηθούν περίπου στα επίπεδα του 2019

Στα πλαίσια περιορισμού των αρνητικών επιδράσεων στις πωλήσεις, η διοίκηση του Ομίλου ήταν και παραμένει σε επαγρύπνηση με στόχο να προσαρμόσουν άμεσα τη λειτουργία των εταιριών στα νέα δεδομένα, ξεκινώντας από την εφοδιαστική αλυσίδα μέχρι και το τελικό στάδιο εξυπηρέτησης των καταναλωτών.

Αντίστοιχα, σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας για όλους τις εταιρείες του Ομίλου εφαρμόστηκαν μέτρα περιορισμού του λειτουργικού κόστους (δαπάνες διαφήμισης, διοίκησης κλπ.) και τα οποία αναπροσαρμόζονται με βάση τις νέες εξελίξεις και δεδομένα αγοράς.

Στην βάση των ανωτέρω γεγονότων, παραδοχών και εκτιμήσεων που βασίζονται στις έως σήμερα διαθέσιμες πληροφορίες, στον Όμιλο ΜΕΒΓΑΛ δεν αναμένεται μείωση του «EBITDA» για την χρήση 2020 (χωρίς να αποκλείεται και πιθανή αύξησή του σε σχέση με το 2019).

Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς η υγειονομική κρίση είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

❖ Ρευστότητα – Χρηματοοικονομική Θέση

Με βάση το βασικό σενάριο εξόδου από την πανδημία και επιστροφής στην κανονικότητα που επεξεργάζεται η διοίκηση του Ομίλου ΜΕΒΓΑΛ, εκτιμάται ότι δεν θα προκύψουν ουσιώδη θέματα ρευστότητας. Τα μέτρα συγκράτησης των λειτουργικών δαπανών, επανασχεδιασμού των επενδυτικών πλάνων σε συνδυασμό με την καθημερινή αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών και πιθανής αξιοποίησης των εργαλείων εύρεσης ρευστότητας που παρέχει το χρηματοπιστωτικό σύστημα (γραμμές factoring κλπ.) συντελούν στο να διασφαλιστεί η απαραίτητη ρευστότητα προκειμένου να καλυφθούν όλες οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Ομίλου.

Κουφάλια, 5 Ιουνίου 2020

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ.**

**Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

**Ο Δ/ΝΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

**Χριστόδουλος Αντωνιάδης
ΑΔΤ ΑΒ 697865**

**Μαρία Χατζάκου
ΑΔΤ ΑΒ 678569**

**Ηλίας Μηντζιαρίδης
Α.Μ. 0013925 Α' Τάξης**